V A T R A

FOAIE ROMANEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE
(Impresso come manoscritto)
Iulie,1952 II,7 R O M A

LA UN PĂTRAR DE VEAC

In dimineaţa de 20 Iulie 1927,pe tot întinsul dintre cetăţile depe Nistru şi şesurile Tisei clopotele prinseră a bate tânguios: sufletul regelui întregitor de ţară se strecurase,prin trecătorile lăsate'n nori de fulgerele Sfântului Ilie,spre vegnicie.

Spunea Corneliu Codreanu că un rege este mare când face ce trebue, nu ceeace vrea. Şi regele Ferdinand a fost într'adevăr mare. De mai multe ori în viaţă şi-a învins fireştile înclinări,spre împlinirea datoriei. Făgăduise la suirea pe tron,în Septembrie 1914,că va fi un bun român. S'a ţinut cu prisosinţă de cuvânt. Vom remarca unele momente:

Era german,aparţinea uneia dintre cele mai glorioase familii din istoria Germaniei: Hohenzolern-Sigmaringen; şi totuş,când a fost să intre în război,n'a ezitat să meargă împotriva fostei sale patrii:căci aşa cereau interesele poporului român. Dar victoria asupra Sa n'a fost uşoară;"ea însemna,la acest descendent al unei străvechi şi ilustre familii,la acest vlăstar crescut în mediul naţional german şi în respectul hieratic al tradiţiilor,o completă şi dureroasă desrădăcinare.Era ruperea tuturor legăturilor de familie,de prietenii,de intregul trecut,de toate tradiţiile şi afecţiunile,de vechii camarazi,de casa părintească,de ţara în care văzuse lumina zilei atât el,cât şi intregul şir al generaţiilor de străbuni ce rămăseseră acolo,încremeniţi în cadrurile aurite şi în armurile grele din castelul dela Sigmaringen. Şi actul tragic s'a săvârşit cu măreţia simplicităţii.A zâmbit cu amărăciune la fluerăturile şi noroiul ce i se aruncau din patria cea veche,a ridicat din umeri când a fost şters din arhondologia familiei,şi şi-a urmat drumul drept,de rege al Românilor".Pe acest drum aveau să vină spinii înfrângerilor,şi strâmtorarea din Moldova.N'a fugit în Rusia, cum Il îndemnau mulţi,chiar dintre aliaţi,ci a rămas cu ostaşii Săi.Pacea dela Buftea n'a semnat-o,ba a plecat la Bicaz ca să nu'ntâlnească pe reprezentanţii trufaşului învingător.Iar când norocul armelor s'a'ntors,a fost cel mai aprig partizan al marşului la Budapesta,spre a stârpi otrava bolşevismului şi a da alor Săi o satisfacţie pentru robia multiseculară.

Spusese soldaţilor pe front:"..Aţi câştigat dreptul de a stăpâni într'o măsură mai largă pământul pe care v'aţi luptat.Vi se va da pământ.Eu,Regele vostru,voi fi întâiul a da pildă".Şi a făcut-o: cum politicienii tergiversau elaborarea legii agrare,El"adresează administratorului Domeniilor Coroanei o scrisoare prin care îşi aplică sie însuş,cu anticipaţie,reforma agrară",dispunând să se dea ţăranilor moşiile regale.

Dar când,părinte fiind,a trebuit să-şi desmoştenească primul născut, pentru fapte incompatibile cu demnitatea regală şi cu onoarea de om? Regele Ferdinand a văzut clar şi atunci,şi dacă oportunismul politicienilor nu I-ar fi înfrânt voia,multe suferinţe ar fi fost cruţate poporului român,şi evitată o pată ruşinoasă pe steagul Monarhiei. Când,în vara anului 1936,succesorul pe care El nu l-a vrut a patronat sacrilegiul dela Predeal,şi oasele eroilor,adunate într'o capelă de un grup de tineri,au fost aruncate de jandarmi cu vârful bocancului,- bătrânul Zizi Cantacuzino,eroul dela Munţii Caţi,neavând la cine să mai apeleze dintre cei vii,s'a adresat tot bunului rege din cripta dela Argeş: Scoală,Ferdinand cel Mare şi Loial,să vezi cum sunt batjocorite oasele ostaşilor Tăi!

Prin faptele Sale,regele Ferdinand a reuşit să întărească Monarhia într'o vreme când Hohenzolernii,Habsburgii,Romanovii şi sultanii se prăbuşeau. El a dat o pildă de ceeace trebue să fie un Suveran. La un sfert de veac de la moartea Sa,noi ne înclinăm cu recunoştinţă,dragoste şi respect în faţa slăvitei Sale amintiri.

V A T R A

LEGENDA. Ci-că la început, când a făcut Dumnezeu cerul şi pământul, s'a brodit de a făcut pământul mai mare decât cerul, şi nu încăpea pământul sub cortul cerului, nu se mai vedea nici soarele, nici picătură de ploaie sau fulg de zăpadă. Ce să facă Dumnezeu ca să dreagă lucrurile? Să ceară sfat la arici! Chiamă pe albină şi o trimite la arici. Albina se duce şi-i spune: "Uite, nene arici -cum o fi zis ea acolo- m'a trimis Dumnezeu să te întreb: cum ar putea el să bage tot pământul sub cer?"

- "Şi tocmai la mine te-a trimis, la un ghemuit ca mine? Da ce ştiu eu? zice ariciul cu supărare. Du-te de-i spune că nu mă pricep eu la asta!"

Albina pleacă, dar în loc să iasă pe uşă, se aşează pe clanţa uşii, iar ariciul, crezând c'a rămas singur, începe a dondăni: "Hm, el, Dumnezeu, după ce şi-a bătut joc de mine şi m'a făcut aşa de ghemuit şi de urît, acum ar pofti să-l învăţ cum să micşoreze pământul. De ce nu mi-a dat putere multă să strâng pământul în labe, până s'o încreţi, să se facă munţi şi văi, să vezi atunci cum încape!"

Sbrr! atunci şi hoţoaica de albină de pe clanţa uşii şi fugi cu vestea la Dumnezeu..

Tudor Pamfile

CORBULEŢU

Foaie verde a bobului,
Ţipă puiul corbului.

- Ce ţi-e, puişor de corb?
Ori ţi-e foame, ori ţi-e sete,
Ori ţi-e dor de codru verde?
- Nu mi-e foame, nu mi-e sete,
Nu mi-e dor de codru verde;
Ci-aş mânca carne de Turc
Şi-aş bea sânge de haiduc!

- Corbe, corbe, frăţioare,
Ce tot ţipi cu-atâta jale?
Ori ţi-e foame, ori ţi-e sete,
Ori ţi-e dor de codru verde?
- Nu mi-e foame, nu mi-e sete,
Nu mi-e dor de codru verde;
Ci-aş mânca inimi de cal
Şi-aş bea sânge de Muscal;
Şi-aş mânca creer de cuc
Şi-aş bea sânge de haiduc!

& ACHIZIŢIE. Circulă svonul că d-nii Augustin POPA şi Const. VIŞOIANU ar cere înscrierea în Garda de Fier. Luând parte la congresul Uniunii Internaţionale Ţărăniste dela Washington, cei doi simpatici corifei ai emigranţei noastre au adoptat, în discursurile rostite (vezi NATION ROUMAINE, 15 Mai), câteva din tezele fundamentale ale Mişcării codreniste.. "Preşedintele" a spus printre altele: "Ici, dans les Etats Unis d'Amérique, dans cette grande, puissante et généreuse démocratie, nous avons beaucoup à apprendre et, par dessus tout, les lois essentielles de la démocratie".

Dacă d-l Vişoianu, colaborator şi om de casă al lui Titulescu, prototip al clasei noastre conducătoare dintre cele două răsboaie mondiale, abia acum, în anul 1952, învaţă care sunt "legile esenţiale ale democraţiei", înseamnă că democraţia în ţara noastră se cunoştea numai din auzite, ceeace noi am susţinut întotdeauna.

Acceptarea d-lor Vişoianu şi Augustin Popa în serviciul de intendenţă al Gărzii de Fier este înlesnită de faptul că prin pădurea cu fiare sălbatice au trecut deja, în timpul colaborării cu Carol Lupescu şi cu Ruşii, iar mlaştina desnădejdei se adânceşte pe măsura subţierii fondurilor; după care urmează, implacabil, muntele suferinţei..

& FOAIA POPORULUI (23 Mai) anunţă înfiinţarea la DETROIT a unui club "social-politic" denumit "Prietenii Regelui". Iniţiativa e a 2 vechi -chiar prea vechi!- studenţi, dintre cari unul se dă în America drept "inginer", iar altul, mai modest, "muncitor la fabrica Chrysler şi om vrednic".

Eternii "bine informaţi" asigură că noul club va adera, fără zăbavă, la "frontul libertăţii" d-lui Sima..

* * *

& Pentru prietenii VETREI, o mică bucurie: un inginer român, refugiat şi dânsul, ne-a dăruit o maşină de scris. I-am pus îndată literele româneşti, aşa că prezentul număr e scris, în sfârşit, cu maşina noastră!

* Şi alta tot bună: 3 prieteni din Statele Unite şi Canada au trimis conducătorului acestei foi, în dar de Sf. Petru, 30 de dolari. Banii au fost trecuţi imediat la "fondurile" VETREI, care astfel e sigură că va putea ieşi şi luna viitoare..

* ABONAMENT: 1000 lire, 1000 franci, 10 mărci, 3 dolari, 50 pesos, 1 sterlină.
* ADRESA noastră: V A T R A, Casella Postale 9075, ROMA-Borghi, ITALIA.

ROMÂNII ROMÂNI

- Contribuţie la o anchetă -

Vai de biet Român săracul
Indărăt tot dă ca racul (Eminescu)

Nu cu scopul de a lămuri termenii exacţi ai unei probleme,în vederea rezolvării ei cât mai echitabile, ci din dorinţa vădită de a găsi încă un pretext de calomniere a unei generaţii şi a unei Mişcări,care şi-au îngăduit să turbure prea multe somnuri tihnite şi să ameninţe o droaie de privilegii, unele cercuri pretins democrate din emigranţa românească au redeschis aşa zisa"chestiune evreiască".Momentul nu era deloc fericit ales, afară numai dacă pe iniţiatori,cum este cert,nu-i interesa,mai mult decât oportunitatea unei discuţii,intrarea în graţiile unui important factor al opiniei publice americane prin defăimarea altor grupuri de compatrioţi pribegi.Deschisă,cu aşa puţin tact,problema de"Cronica Românească"dela New York,au urmat diferite reacţii,în special din partea celor perfid vizaţi.

Nu avem intenţia să intrăm în polemică,de data aceasta,cu nimeni:nici cu puţin corecţii promotori ai anchetei, nici cu saltimbancii dreptei,constrânşi,când nu la adevărate şi complicate acrobaţii,la paşi de umoristic cadril spre stânga, nici cu"patrioţii"prin antonomazie din Germania,pe cari par a-i îngrija mult inevitabilele excese din primele momente după eliberare,când oropsita lume din ţară,în mai bună cunoştinţă de cauză decât noi,va plăti cui crede că trebue să-i plătească,fără să ne ceară sfatul (e aşa de îngrijat d-l V.G.Dumitrescu de soarta inginerului Marcel Grünberg,director general al canalului morţii?). Vrem pur şi simplu,după câteva prealabile precizări,lipsite,pe cât posibil,de parti pris,să publicăm un document,pe care nimeni nu credem că-l va putea contesta.

Oridecâteori se ia în discuţie problema antisemitismului,se face greşala gravă de a porni dela antisemitism ca dela un fapt originar şi nu ca dela un epifenomen, când onest ar fi să se examineze,dimpotrivă,întâi cauzele obiective şi apoi efectul.Antisemitismul este,fără îndoială,detestabil,chiar când nu e fundat,ca la nazişti,pe considerente strict rasiste, biologice. O motivare puternică trebue să existe,însă,dacă el a prosperat la un popor atât de omenos şi de ospitalier ca poporul român(şi în pribegie am avut prilejul să constatăm şi mai bine,prin contrast,cât de ospitalier şi de omenos e neamul nostru).Basmul cu influenţele străine dovedeşte nu numai reaua credinţă a celor ce-l susţin,dar şi incultura lor,ignoranţa crasă a istoriei: fiindcă încă din primii ani ai secolului trecut,din 1804, dacă memoria nu ne înşeală,când deci Hitler era încă împrăştiat în univers, s'au luat măsuri în Moldova contra pătrunderii excesive a elementului evreesc şi pentru protejarea autohtonilor.Iar Vasile Alecsandri,sau Haşdeu, sau Eminescu,Negri,Vasile Conta nu s'au instruit,după câte ştim,cu lecturi din operele lui Alfred Rosenberg.

Problema antisemitismului e rău pusă şi sub un alt aspect.Fiindcă în realitate,dacă în România exista o problemă de apărare a unui grup etnic, acest grup etnic era -poate părea un paradox- cel majoritar: în epoca dintre cele două răsboaie mondiale cel puţin,nu "Evreii români",ci "Românii români"erau prigoniţi.Pentru ei se făceau lagăre de concentrare,cu ei erau înţesate temniţele"democraţiei". Iar strangulat,apoi împuşcat şi ars cu vitriol în România de ieri nu a fost d-l dr.Filderman care numai aşa a putut să ne dea,de curând,un atât de util certificat de bună purtare,după ce ani dearândul a susţinut că pământul nostru era bun de colonizare(şi democratul Iorga vorbea de dânsul ca de un"neastâmpărat agitator"),nici Ana Pauker,nici inginerul Marcel Grünberg,în momentul de faţă călău en chef pe şantierele canalului Dunăre-Marea Neagră,- ci Corneliu Codreanu. Totuşi, "Cronica Românească"dela New York nu a crezut de cuviinţă să deschidă o anchetă şi asupra "Românilor români"persecutaţi,ci numai asupra"Evreilor români"(în această stranie denumire,de animal fabulos,ca nefelocentaurul lui Lucian sau leviatanul biblic,noi încă nu am înţeles care este substantivul şi care este adjectivul: problema are o importanţă nu numai gramaticală..)

Documentul de care vorbim a fost publicat de Nicolae Iorga în volumul

X al Istoriei Românilor,tipărit în anul 1939,când deci omul dela Vălenii, comemorat nu de mult de toate gazetele noastre"democrate",nu atât din dragoste pentru el,cât din ură împotriva Mişcării Legionare, trecuse bine de vârsta studenţiei,ba era chiar,dacă nu ne înşelăm,consilier regal. Se referă la guvernarea C.A.Creţulescu din anul 1867,cu ministru la Interne marele Ion Brătianu.Anumite cercuri străine se arătau îngrijate de măsurile luate în România,in special în Moldova,pentru protejarea elementului autohton,ameninţat de"miraculoasa imbulzire"(expresia este a lui Iorga) a Evreilor. Napoleon al III-lea,faţă de care recunoştinţa românească trebuia să fie mare,chiar dacă motive nu cu totul ideale îl făcuseră să sprijine unirea Principatelor,se plângea Domnitorului de "măsurile aşa de potrivnice umanităţii şi civilizaţiei" luate la Bucureşti,iar Carol I răspundea apărând nu numai pe pretinsul"mâncător de Evrei"Ion Brătianu,dar şi poporul român,"cel mai tolerant dintre popoarele creştine". Ministrul de Interne trebui totuş să-şi dea demisia; guvernul Creţulescu lăsa locul altor conducători,mai puţin preocupaţi de interesele şi necesităţile poporului român.

Se întâmplă insă că în acelaş an,1867,un arheolog francez,Desjardins, care făcuse săpături cu succes prin Dobrogea,vrea să vadă cum stau lucrurile efectiv,la faţa locului: pleacă în Moldova,o străbate în lung şi în lat şi-şi publică apoi observaţiile într'un volum intitulat "Les Juifs de Moldavie".După ce notează, înfiorat,"sdrenţele"indigenilor,arheologul francez Desjardins,pe care nici BIRE nu credem că-l poate acuza de rasism hitlerist,deşi cu istoria nu prea se au bine la acea"cloaca maxima"a levantinilor delà Paris,- se ocupă cu alogenii şi cu măsurile luate împotriva lor:

"Religia lor e cel mai mic lucru care-i osebeşte în ochii Românilor. Nu ca Evrei,cari urmează preceptele mosaice,sunt ei prigoniţi,ci ca un popor străin în atingere zilnică cu alt popor,fără a se contopi vreodată cu dânsul,nici a se apropia măcar,având alte moravuri,altă limbă,alt veşmânt, acaparând tot micul negoţ prin industria sa,tot banul prin dibăcia şi economia sa,un popor străin în ţara a cării sevă o storc,alcătuind un Stat în Stat.. Calici corupători,cari cumpărau asrfel o patrie provizorie şi cucereau un adăpost.. Triburile lui Israel se pun in mers spre Canaanul cametei,unde intri totdeauna cu punga în mână.. Nu vreau să-şi trimită copiii la şcolile româneşti şi aduc înainte religia şi tirania ce ar fi dacă s'ar impune acestor copii altă limbă decât jargonul lor nemţesc.. Nu vreau cu niciun chip să-şi trimită bolnavii în spitalele comunelor sau ale Statului.. Scăpând de starea civilă,de impozit,de şcoală,de spital,Evreii născuţi in ţară îşi întrebuinţează toată dibăcia ca să scape de serviciul militar.. Aceia cari,cu toate şireteniile,nu pot eluda legea,sunt soldaţi detestabili.. 800.000 de braţe nu apucă nici plugul,nici sapa,nici puşca,ci numai banul. Tot micul comerţ e în mâinile lor: laptele,carnea,fructele, rachiul mai ales,rachiul pe care nu-l beau şi-l amestecă ei cu vitriol,înşelând pe Român şi otrăvind totodată oraşele şi satele.Evreul e croitor, tăbăcar,tinichigiu,cismar,ceasornicar.. Fac împrumuturi cu 5% pe lună. Am aflat că un proprietar mare,om sigur,împrumutând cu ipotecă, dă 22% pe an, altul 30%".

..Noi nu ne amintim să fi citit în presa huliganică dela Bucureşti fraze atât de dure cu Evreii, scrise după o vizită la faţa locului de un observator cu totul neutru: arheologul francez Desjardins. Am reprodus acest pasaj pentru a demonstra imprudenţilor promotori de anchete că problema Evreilor din România este mult mai complexă decât uşurinţa lor o poate crede,că antisemitismul are cauze obiective,care trebuesc eliminate ele mai întâi,cu curaj,dar şi cu spirit de înţelegere de care să dea dovadă şi o parte şi cealaltă.

Cât îi priveşte pe Românii gata să zică bogdaproste oridecâteori i se dă un certificat de bună purtare neamului"celui mai tolerant dintre popoarele creştine"(cum spunea Domnitorul Carol),i-am invita să reflecteze,dacă au putinţa,asupra unui fapt recent care s'a petrecut în Anglia,ţara democraţiei prin excelenţă şi a liberalismului: unde muncitorimea,în marea ei majoritate laburistă,a refuzat să accepte prezenţa câtorva zeci de mineri italieni,care se duceau acolo să-şi câştige o pâine cu sudoarea frunţii. Erau câteva zeci de mineri,nu un milion,câţi se spune că erau Evreii în România de ieri.

Să nu se creadă cumva că opiniile lui Nicolae Iorga,cel plâns de toate gazetele noastre"democrate",ar fi diferit de acelea ale arheologului francez.In acelaş volum al X-lea din Istoria Românilor,publicat în 1939 şi referindu-se la o epocă foarte recentă,autorul vorbeşte de"un întreg comerţ românesc copleşit de concurenţa necinstită a tejghetarilor evrei,sprijiniţi de bogăţia lor",iar Iaşul este definit "oraşul adânc jidovit,unde fierbeau în ascuns nemulţumirile pentru părăsire şi înstrăinare.. unde creştini erau numai,după ruinarea unei splendide boierimi,funcţionarii şi mahalagii uitaţi din Ciurchi şi Tătăraşi".

Am putea extrage din Iorga numeroase citate de acelaş gen,dar scopul nostru nu e de a furniza o documentare completă,ci de a arăta pe deoparte cum spuneam,că pentru dorita,şi de noi,eliminare a antisemitismului,e necesar a se suprima întâi cauzele obiective ale acestuia; pe de alta că anexarea de către anumite cerouri din exil a memoriei lui N.Iorga este oarecum imprudentă.. Opera acestuia,în ciuda contradictoriei atitudini a omului,ros de ambiţii şi patimă,stă prin câteva din principalele sale coordonate la temelia legionarismului,cum însuş Corneliu Codreanu a recunoscut-o totdeauna.

Dragoş Măgureanu

COPACUL

Innalt şi'ngândurat ca visătorul,
Stând între cer şi'ntre pământ stingher,
Crescui şi eu din veşnicul mister
Din care toate îşi pornesc isvorul.
    Când sevă urcă'n trunchiul meu de fier,
    Adâncul îmi trimite'n foi fiorul
    Şi simt că'n mine năvăleşte dorul
    Pământului de-a fi mai lângă cer.
Iar cerul peste vârful meu se'ndoaie
Şi svonuri tainice din infinit
O gură fac din fiecare foaie.
    Şi'n freamătul de foi nelămurit,
    Cu şoaptele veciei se'ntretaie
    Suspinele pământului trudit.

Nichifor Crainic

ADAPTĂRI. Trăia nu demult,pe undeva,prin Europa,un gazetar român: om, altfel,foarte de treabă,primitor la casa lui ca orice moldovean,iar ca ziarist plin de talent.Avea o singură manie antipatică,pe care o contractase,silit de împrejurări,în vremea din urmă: după ce ani de zile stătuse,şi stătuse bine,în slujba Nemţilor,acum,după întoarcerea zarurilor sorţii,nu ştia cum să mai intre în graţiile Americanilor.Căuta omul -familist,deci cu greutăţi- un alt stăpân mărinimos,care să plătească.Şi cum nevoia învaţă,a găsit cetăţeanul de care vorbim un leac,care s'a dovedit de efect: în fiecare săptămână,scria o epistolă la New York şi la Washington,în care,-fără să-şi renege trecutul,pe care de altminteri serviciile secrete americane îl cunoşteau prea bine- vorbea de rău Garda de Fier,se jura că nu are(sau nu mai are)nimic de-a-face cu legionarii,prezentându-i pe aceştia drept singurii fascişti -şi,se înţelege,terorişti- din România de ieri.

E nevoie să precizăm că,la timpul său,gazetarul nostru îmbrăcase,între alte cămăşi,şi pe aceea albastră,cu svastică în regulă,şi,cum spuneam,de când Hitler făcea să tremure Europa,se pusese trup şi suflet în slujba nazismului? Fapt este că sistemul n'a dat greş:azi o scrisoare,mâine alta, s'a aranjat bine omul.Şi-a câştigat pe spinarea Mişcării Legionare fecioria democrată,pe care o pierduse demult,în amantlâcul cu nazismul.Dacă Parisul merita o liturghie,cum spunea Henric al IV-lea,să nu merite o calomnie aranjarea unei familii? Oameni suntem! Mai ales că o calomnie în plus sau în minus în dauna Gărzii de Fier,care în faţa străinilor apare încă mai mult prin imaginea deformată,în care au prezentat-o adversarii interesaţi,decât în adevărata ei realitate istorică de Mişcare democrată de reînoire spirituală a României,nu schimbă în mod esenţial lucrurile.

Ne-am adus aminte de acest caz,şi îl relatăm,fiindcă poate explica şi alte atitudini:ca,bunăoară,perseverenţa diabolică a câtorva gazete în a inventa legionari-comunişti şi a lovi,parcă pe furiş şi cu orice prilej,în Mişcare: să fie şi pe-acolo cineva în căutare de refacere a unei virginităţi democrate de mult pierdute?

ŞTIRI

* CRONICA ROMANEASCĂ anunţă că, în urma prăbuşirii unor galerii, au fost îngropaţi de vii 37 de muncitori la minele din Lupeni(Huniedoara) şi 82 la Schitu Goleşti(Muscel).
* AMERICA anunţă moartea pe frontul anticomunist din Corea a voluntarului român Gheorghe Gherghescu, refugiat din Bârlad. Avea 21 de ani..
* Ambasadorul Rusiei la Bucureşti, Kavtaradze, a fost înlocuit cu fostul ambasador rus la Praga, Anatol Lavrentiev, considerat ca omul"dur" al diplomaţiei sovietice.
* In locul Anei Pauker, a fost numit ministru de Externe al R.P.R. un Simion Bughici.
* Alte 2 avioane militare române au aterizat în ultimele zile în Iugoslavia. Cei 2 ofiţeri piloţi au cerut drept de azil.
* Radio BELGRAD anunţă că 3 grăniceri români au cerut, la 7 Iulie, drept de azil în Iugoslavia.
* ROMÂNIA MUNCITOARE ne face cunoscută existenţa în IUGOSLAVIA a 2 publicaţii: "Libertatea" şi "Lumina" pentru Românii de acolo. Norocul lor că trăesc într'un stat totalitar! Dac'ar trăi într'o ţară democrată şi -pe deasupra!- luptătoare pentru marile idealuri de libertate ale omenirii, cum este Grecia, ar da de dracu'!
* Ştiri din ATENA anunţă că nu mai puţin de 30.000 de cehoslovaci, unguri şi români, condamnaţi la muncă silnică, au fost trimişi între 15 Febr.-15 Mai în Transcaucazia şi Turkmenistan să lucreze la canale.
* După îndepărtarea Anei Pauker, epuraţia continuă în rândurile poliţiei şi armatei.
* Federaţia Internaţională a Femeilor Democrate(comuniste) îşi va ţine seziunea XIII-a la Bucureşti între 18-20 Iulie. Se va"discuta": deciziile Consiliului Mondial al Păcii dela Berlin, apelul pentru convocarea unui congres al popoarelor în vederea apărării păcii, rezultatele zilei internaţionale a copilului, etc.
* Director al Operei de Stat din Bucureşti este tovarăşul Mauriciu Vescan; noul ministru al RPR la Budapesta e Iacob Ferlandaschi.
* In mai multe centre din RPR s'a deschis de curând expoziţia: "Realităţi din Statul Israel înfeudat imperialismului american".
* In cadrul ultimei seziuni ştiinţifice generale a ACADEMIEI RPR au fost cooptaţi, printre alţi academicieni: agrobiologul A.PRIADCENCU, electrotehnicianul M.BERCOVICI, morfologul B.MENKEŞ, compozitorul şi dirijor de orhestră, preşedinte al Uniunii Compozitorilor din RPR, Matei SOCOR(parc'am mai auzit noi cândva numele ăsta..). De altfel, erau academicieni deja: Ştefan VENCOV, rector al Politehnicei din Bucureşti; Eugen MACOVSCHI, dir.inst.de biochimie din Bucureşti. Director de studii la institutul pedagogic"Maxim Gorki"din Capitală este A.A.GORŢEVSCHI.
* Este în curs în ţară o vastă acţiune de epurare a aşa numitelor"sfaturi populare", copie fidelă a sovietelor ruseşti: vina lor e de a fi devenit unelte ale chiaburilor, pe cari i-ar proteja în toate chipurile. Aşa, la Copăcel(Oradea), la Tg.Mureş, la Galaţi. Fiii de chiaburi ar fi pătruns, la rândul lor, în organizaţiile de bază ale Uniunii Tineretului Muncitoresc(UTM), sabotând realizările: în regiunile Constanţa şi Timişoara.
* De curând, în toată ţara, o "Decadă a R.S.S.Ucrainene". A venit Corul Popular Ucrainean de Stat, condus de G.Veriovca. Intre alte dansuri ale"popoarelor sovietice"executate în diferite centre ale ţării, "Moldoveneasca".
In schimb, a interpretat şi câteva cântece dragi oamenilor muncii din RPR: "Cântec despre Stalin", de Anatol Vieru, şi"Republica în sărbătoare".
* Alexandru JAR a publicat, la Editura de Stat pentru Literatură, romanul "Undeva pe Dunăre": povestea grănicerilor dela frontiera cu Iugoslavia titoistă, care"păzesc hotarul între două lumi: una, în care un popor eliberat, împreună cu altele, de Uniunea Sovietică, îşi zideşte fericirea - cealaltă, în care o clică de trădători şi asasini caută să înăbuşe, prin închisori şi teroare, scrâşnetele şi protestele poporului, aruncat în mizerie şi înapoiere şi înrobit imperialismului american".
Lupta grănicerilor pentru a nimici o bandă, în frunte cu plotonierul deblocat Buşuleagă, care operează pe contul Iugoslaviei titoiste.
* Scrie VIAŢA SINDICALĂ, la 11 ani dela trecerea Prutului: "Dela brătienişti şi manişti şi până la legionari, întreaga clică burghezo-moşierească, lăsând deoparte certurile pentru ciolan, s'a unit în jurul călăului Antonescu, sprijinind cu toţii tâlhăreasca agresiune anti-sovietică".

SATISFACŢII CIUDATE

Iată, Domnule Redactor, că şi de data aceasta mă văd silit să cer ospitalitate coloanelor "Vetrei", spre a face o precizare în legătură cu atitudinea plină de ură a neo-eterişţilor. Un prieten dela Paris mi-a trimis zilele acestea o foaie ce se tipăreşte acolo, BIRE, care conţine un atac (conceput într'un pitoresc stil încărcat de eleganţă levantină) împotriva "Bravilor dela Vatra şi Bandei lui Papanace". Din toate inepţiile etalate acolo, voiu reţine -spre a nu abuza de spaţiul "Vetrei"- una mai simptomatică, ce trădează o concepţie ciudată pentru nişte minoritari: satisfacţia manifestată, cu impertinenţă şi cinism, că Memoriul pe care l-am înaintat la O.N.U. în legătură cu "Persecuţiile minorităţilor aromâneşti din Ţările Balcanice", va fi "probabil aruncat în coşul de hârtie".

"In calitatea mea de Aromân" -cum relevam în amintitul memoriu- am formulat pentru neamul meu prigonit următoarele doleanţe, pe care le redau textual: 1/ ordonner une enquête sur place, aux fins de constater si le régime appliqué à la minorité aroumaine est compatible avec la "Declaration des Droits de l'Homme" proclamée par l'Assemblée Générale de l'O.N.U. dans sa séance du 10 décembre 1948. On pourrait éventuellement charger de cette enquête la Commission déjà instituée pour la recherche des causes de conflit entre les Etats balcaniques; 2/ reconnaître à la minorité aroumaine le droit d'avoir des écoles et des églises propres, où elle puisse s'instruire et prier dans sa langue maternelle, comme prévu au Traité de Bucarest de 1913; 3/ reconnaître aux communautés aroumaines le droit de s'administrer de façon autonome dans les régions où elles constituent la majorité, conformément à l'art. 12 du Traité de Paris (1919), qui dispose que "La Grèce convient de concéder l'autonomie locale, sous la vigilance de l'Etat hellénique, aux communautés des Valaques du Pinde, en matière de culte, de bienfaisance et d'enseignement"; 4/ faire cesser les persécutions d'ordre administratif et assurer à la minorité aroumaine l'égalité devant les lois, sans distinction de nationalité ni de confession religieuse; 5/ abolir les camps de concentration, amnistier les condamnés coupables uniquement d'avoir affirmé leurs droits, reconnus par les traités sus-mentionnés, et restituer les biens confisqués des écoles et des églises; 6/ permettre le retour dans leur patrie de tous ceux qui, en raison des persécutions, ont été obligés de prendre la voie de l'exil ou de l'émigration; 7/ prendre cette minorité sous la protection de l'O.N.U. jusqu'à ce que la situation soit redevenue normale ou que les droits de l'homme soient également appliqués dans ces régions.

De ce qui précède, il résulte que les populations aroumaines ne revendiquent rien de plus que les droits humains et nationaux les plus élementaires, afin de pouvoir subsister en tant que nationalité et apporter leur contribution créatrice comme par le passé, dans le cadre de la communauté balcanique.

Era de aşteptat ca presa minoritarilor noştri să folosească acest prilej pentru susţinerea unor revendicări juste, formulate pentru o populaţie care de milenii ocupă ţinuturile unde locueşte. Asta, dacă nu pentru a dovedi solidaritatea cu neamul românesc, în mijlocul căruia vor să trăiască, cel puţin spre a arăta că sunt sinceri adepţi ai principiilor "drepturilor omului" de care fac atâta zarvă când le convine. Iată însă că, în loc de o asemenea atitudine corectă şi consecventă, minoritarii dela BIRE îşi freacă mâinile de bucurie la gândul că acest memoriu ar fi aruncat la coş.

Noi, până acum, n'avem dreptul să credem în realizarea unei asemenea perspective, pentrucă O.N.U. ne-a comunicat oficial, în două rânduri, că a cerut explicaţii statelor puse în cauză şi a supus plângerea organelor sale competente spre cercetare şi soluţionare. Poate de aci să vină toată enervarea neo-eterişţilor şi atacurile lor din ultimul timp. Dar dacă, totuş, această dorinţă a lor li s'ar împlini: nu-şi dau seama aceşti minoritari că precedentul ar fi periculos? Li s'ar putea întâmpla şi lor aşa ceva! Asta cu atât mai vârtos cu cât, în Ţara Românească, ei nu cer drepturi elementare ca cele cerute de Aromâni, drepturi de care totdeauna s'au bucurat, ci pretind, aşa cum fac dovada şi acum, situaţia privilegiată în a fi mentorii vieţii publice şi a acapara totul, spre a putea duce o existenţă parazitară pe spinarea prea blândului popor român. Sau cred ei că O.N.U. poate deveni -fără a-şi renega marea-i misiune- pentru unii Mumă şi pentru alţii Ciumă?!..

Oricum, aceşti domni trebue să ştie că neamul românesc nu-i un neam de iloţi. Dacă "drepturile omului", atât de lapidar formulate prin Declaraţia de la 10 Decembrie 1948, nu vor fi respectate de către toţi şi pentru toţi, el

va şti să aplice cu demnitate şi fermitate, în cadrul legilor internaţionale, pricipiul reciprocităţii.

Aşa dar, considerăm cel puţin prematură, dacă nu imprudentă, deplasata lor satisfacţie. Ea a fost inspirată de instinctiva ură pe care aceşti veneţici o au faţă de neamul românesc. Şi Românii îşi vor aminti, când va trebui, de această incalificabilă atitudine.

Constantin Papanace

&& Duminică 13 Iulie a avut loc la biserica "Sf. Apostoli din ROMA, din iniţiativa Asociaţiei Refugiaţilor Italieni din România, un parastas pentru părintele Clemente GATTI, fostul paroh al bisericii italiene din Bucureşti, expulzat apoi de comunişti şi mort în Italia.

&& Cei 2 aviatori români recent evadaţi în Iugoslavia, căpitanul Ioan GHEORGHIU şi locotenentul Constantin BORIS, au declarat că după fuga celorlalţi aviatori, în Martie, a avut loc o mare epuraţie a personalului forţelor aeriene române. 200 aviatori au fost arestaţi. 80% dintre piloţii vechi şi 30% dintre cei mai tineri au fost destituiţi, iar "maiorul-general" Constantin DONCEA, şeful artileriei antiaeriene din Bucureşti şi un locotenent care comanda bateria peste care trecuse avionul cu fugarii ar fi fost împuşcaţi.

Vorbind despre rezistenţa anticomunistă din ţară, ei au spus că sute de ţărani din VLAŞCA s'au răsculat anul trecut din cauza sistemului de confiscare a recoltei. Teohari Georgescu, Ana Pauker şi Vasile Luca au fost ţapi ispăşitori pentru resentimentele şi rezistenţa pe care politica sovietică de naţionalizare şi industrializare le-a provocat în masele româneşti. "Muncitorii şi ţăranii români au fost foarte satisfăcuţi de căderea lor, pentrucă deveniseră foarte nepopulari şi au făcut mult rău ţării noastre".

&& AMERICA din 19 Iunie reproduce o declaraţie semnată la Williamsburg de "reprezentanţii în exil a 10 ţări". Pentru România semnează d-l GAFENCU.

Declaraţia înşiră o sumă de principii -toate admirabile!- cu asigurarea că ele vor fi cuprinse în viitoarele constituţii ale ţărilor noastre.

Aici trebue să constatăm că nu principiile frumoase lipseau în legislaţia noastră antebelică -Constituţia română era dintre cele mai liberale constituţii din lume- ci aplicarea lor s'a făcut tâlhăreşte. Oamenii noştri politici nu le cuceriseră prin luptă şi nu le trăiau în carnea lor. D-l Gafencu însuş a făcut parte din guverne şi partide ce-au călcat barbar litera şi spiritul legilor noastre când nu le conveneau, - şi nimeni n'a auzit de vreo demisie a d-sale pentru asemenea bagatele.. Cum dar să-l credem astăzi?

Textul însuş al prezentei declaraţii alimentează această neîncredere, căci semnatarii ei "garantează" realizarea dezideratelor din ea: cum face d-l Gafencu să ştie de pe-acuma că va fi ales printre conducătorii de mâine ai poporului român, ca să se poată ţine de cuvânt? Sau contează cumva pe eficacele metode ale democraţiei de ieri?..

&& În fond, deosebirea dintre democraţia americană autentică şi scârbavnicul nostru simulacru de "democraţie" balcanică este deosebirea dintre STATUIA LIBERTĂŢII, care te întâmpină, solemn şi impunător, în faţa New-Yorkului, la debarcarea în Statele Unite, şi statuia libertăţii dela Ploeşti, pe care "muma din popor" Miţa Baston se jura, în "D'ale carnavalului", că va răsbuna trădarea amoroasă a lui Nae Girimea. "Mumele din popor" azi s'au gazetărit, ele scriu la "România viitoare" şi la BIRE: ersatz-urile mai rafinatei (e scrisă în franceză, limbă chic!) "La Nation Roumaine"..

&& Critic muzical al regimului RPR este J.-V. PANDELESCU. Intr'un recent număr din UNIVERSUL a criticat compoziţia "La cules", pentru cor mixt, a lui Sabin DRĂGOI, pe versuri de Ion SEREBREANU, parodiată după Eminescu: "De-atâta rod, de-atâtea bucurii, /Nici rândunelele nu pleacă /Nici bruma nu s'aşterne peste vii.. /Şi chiar de se vor cerne brume reci /Şi veţi pleca voi rândunele /De pe meleagurile ţării mele /Tu, primăvara noastră, n'ai să pleci". Vina ar fi aceea că nici Serebreanu nici Drăgoi nu ar fi abordat, în compoziţie, problema colectivizării, cum a abordat-o Alfred MENDELSOHN în "Zorii secerătorilor"..

&& Un mare număr de studenţi români a fost trimis în Uniunea Sovietică: la institutele economice din Moscova, la institutul de chimie-tehnologică "Mendeleev" din Moscova, la institutul agronomic din Harkov, la Odesa.

PREOCUPARI..

..Nu ştiu de ce,dar mie îmi face impresia că prea se tărăgănează cu refacerea aceasta a Mişcării,şi tare mi-e teamă că ne răspândim ca făina orbilor.Sarcina luată e destul de grea,şi văd din frânturile de corespondenţă pe care le publicaţi la"Doruri şi necazuri"că părerile sunt împărţite.

E drept că trebue făcută curăţenie în casă,că dracul de copil şi-a făcut nevoile chiar în mijlocul odăii,şi de ani de zile nimeni nu îndrăsneşte să pună mâna pe măturoi şi să facă ceeace trebue făcut.Toţi sunt nemulţumiţi,toţi se ţin cu mâna de nas,dar încă nu s'a pus piciorul în prag.

D-l Gârneaţă,Comandant al Bunei Vestiri,scoate câte două circulări pe an: una cu ocazia Anului Nou şi alta de aniversarea Legiunii.Nu e rău!.. e de datoria d-sale să facă acest lucru,dar nu se rezolvă nimic. La fel face şi d-l Comandant Papanace. În ultima vreme a început şi părintele Boldeanu,tot în calitate de comandant legionar,destul de firav să ceară anumite socoteli. Dar nici d-l comandant legionar Horia Sima nu se lasă mai pe jos.Dânsul îi întrece pe toţi.In zadar faceţi d-voastră comparaţia cu Iliuţă activu,că acesta prin truda şi activitatea lui nu făcea neajunsuri nimănui,pe când aici?..

Aţi văzut şi d-voastră că s'au scos cărţi,cu vădită intenţie de a denatura adevărul,făcând din acel frumos stindard pe care l-a înălţat Codreanu o simplă otreapă de şters murdăria. Iancu Fleşeriu,doctor în drept şi comandant legionar,prefaţează pe Corneliu Georgescu.Dacă cerea lui moş Borca să facă acest lucru era mai nimerit,că moşul avea bunul simţ să nu scrie gogomăniile pe care le-a scris nea Iancu.Şi dacă nu l-ar fi cunoscut!.. Numai greva în rate şi e destul să-ţi faci o idee de fostul prefect de Sibiu. Hai să spun că n'o fi dânsul pe placul constănţenilor,că'n noua împărţire administrativă,la o eventuală guvernare legionară când d-sa va fi în fruntea mai multor ministere,oraşul Constanţa va fi mutat în locul satului Birtin pe Crişul Repede. Şi poate nici pe placul nostru al buzoienilor,că l-a pus păcatul să ne fure Penteleul şi să-l ascundă în munţii Făgăraşului;dar oricine citeşte ce-a scris dânsul acolo rămâne cu impresie detestabilă despre Căpitan şi despre Moţa,pentrucă unul e un fel de Ion Constantin încăpăţânat,iar celălalt un manechin,un robot care nu poate spune decât:Jawohl! Cine dintre cei ce şi-au trăit ultima prigoană prin Austria şi în special la Linz,nu-şi aduce aminte de şedinţa comemorării lui Moţa şi a lui Marin ţinută de către doctorul Fleischer? Nu scăpa nicio ocazie să nu pomenească de "colegul meu Moţa"..

Şi acum să trec la chestiunea cea mai delicată a problemei.Văd din cele scrise în Vatra,că viitorul pretendent la şefia Mişcării şi-a cam făcut apariţia la orizont.Păi bine bre,cum ne fuse vorba? nu vă mai amintiţi că la cules de vie la Bardin am căzut cu toţii de acord asupra şefului? Ştiţi doară că am încercat cântecul cu toate numele şi am văzut că numai aşa mergea: "Don Mitică să trăiască şi Garda de Fier".. Dar hai să zic că accept şi asta;cum facem cu gradele,deoarece rablele codreniste nu vor să ţină seama de spuma comandantului.Eu zic să fie recunoscuţi şi din cei din urmă două exemplare,ca să se poată face sudura între generaţii,- şi pentru asta propun pe nea Iancu Fleşeriu,ca unul care s'a dovedit cu mari calităţi de reformator,şi al doilea,natural,pe subsemnatul,deoarece gradul meu e sfinţit fiindu-mi dat în biserică de către preot(şi încă în odăjdii)..

Dar astea ca astea,că poate se vor rezolva ele într'un fel sau altul. Mai sunt încă două probleme de care nu prea sunt încă lămurit.E problema regală şi aceea a democraţiei.Hai să zic că asupra primei am fi lămuriţi de d-l Pamfil Şeicaru,care l-a aşezat exact după merit acolo unde trebue. De altfel tot d-sa mi-a dat curajul să vă scriu aceste rânduri,arătând că nici d-l Vişoianu nu e departe de mine. Poate că Făclia,La Nation Roumaine, România Viitoare şi toate celelalte publicaţii ultra-democratice ca BIRE, au un careacare interes să se tot lege de înţeleptul nostru rege şi de simpatica regină Ana,care prin faptul că-i plac ardeii umpluţi înseamnă că a şi devenit româncă.Apoi dacă e vorba aşa,câte nemţoaice şi câte franţuzoaice au dat de gustul ardeiului românesc înseamnă că pot fi puse pe acelaş plan cu Ecaterina Toderoiu? Ce caută însă Vestitorul,Libertatea,Cuget Românesc şi toată presa anticomunistă să apere poziţia boului Apis? Pentru ce vor să facă părtaşă şi Garda de Fier la îndeplinirea actului dela 23 August? Numai prin faptul că a arestat pe mareşalul Antonescu şi l-a pre-

dat rușilor a devenit cea mai mare canalie a neamului românesc. Natural că mareșalul nu e pe placul nostru, dar cine-i poate șterge numele de pe una din coloanele panteonului național?

Una din liniile mari ale Mișcării e regalitatea. Așa ne-a spus Codreanu. E foarte adevărat acest lucru. Regalitatea, dar nu Hohenzollernitatea! Doar nu cumva s'au stins familiile domnitoare. Și parcă Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Alexandru Cuza au fost din familia Hohenzollern! și slavă Domnului că au umplut capitole de istorie cu faptele lor! Prin apărarea poziției regale ne băgăm și noi ca musca'n lapte în apărarea mârșăviei din August 1944. Facem exact cum a făcut Carol Baci, un ungur cu care lucram în Hala 64 dela fabrica Heinkel. Poate că știți povestea. Mai mulți unguri, sătui de fabrică și de traiul din Germania, se hotărăsc să spele putina. Zis și făcut. După multe peripeții, iată-i ajunși la frontieră. "Hei domnùle - povestește ungurul - eu când ai vezut ala cocoș (e vorba de grănicerul maghiar cu pană de cocoș la pălărie), am luat-o prin pădure. Și tulai Doamne, numai ce aud pe unul care orbea ungurește cum și noi că zice la ungurii cari nu părăsiseră șoseaua: Da inghe mereți fraților? - La Ungaria, domnùle. - Nu vă împăcați cu porcii ceia de nemți? - Nu, domnùle! - Apăi de ce să mereți pe jos, că drum lung e până acolo. Ian faceți bine și vă urcați în mașina mea, că și eu tăt într'acolo mărg.

Și eu când ai auzit că ăilalți mărg cu mașina am zis că de ce numai eu să fiu prost să mă duc pe jos, și am strigat din pădure: Stai, domnùle, să ajung și eu! - Bine, frake, vino!.. Și m'am dus, domnùle, și ne-au suit într'un autobuz, domnùle, și ne-au oprit.. la închisoare la Viena, unde ne-au ținut cinci soptomâna, domnùle, și apoi ne-au trimis din nou aicea, domnùle".

Cam așa văd eu lucrurile cu datu zor, ca partidele istorice și înalta clemență regală să ne acorde și nouă o țară de har, cooptându-ne în tuciul lor.

Printre alte lucruri, chiar și d-voastră vânturați mereu și căutați să nu scăpați nicio ocazie să scoateți mereu în arena discuției noțiunea de democrație. Dacă înțeleg eu bine cam cum ar fi aia democrație și care ar fi ideile ei, ce ar apăra ea în fond, - atunci noi ce dracu am apărat? De care democrație vorbiți? de cea dela noi din România?.. Dacă e vorba de așa ceva, apoi "mai merci", că mai bine stau la dictatura codrenistă, decât la democrația - fie ea chiar a d-lui Maniu, care a scos pompierii să-și bată joc de marii mutilați, făuritori ai României Mari. Credeți că sfânta democrație carpatină ne mai poate îmbăta cu apă rece. Hei, cu câtă nostalgie, să zic așa, îmi aduc aminte de acele vremuri! Veniseră țărăniștii la guvern. Conform uzului constituțional, alegeri libere pe tot cuprinsul țării. Cum de altfel era peste tot, la noi la Buzău, la secția de votare dela școala primară n°5, pe lângă poliție, autoritățile locale au adus și un batalion din regimentul 8 dorobanți, sub comanda maiorului Jugănaru, precum și tradiționalii ciomăgari. Când votarea era în toiu, trece pe acolo Dr. C. Angelescu, fost ministru, și șef al fiefului liberal. Când l-au văzut guvernamentalii, s'au întins potera după el. Încolțit din toate părțile, aducându-și omul aminte de dictonul popular că fuga e rușinoasă dar e sănătoasă, s'a năpustit doctoricește peste gardul seminarului să-și caute adăpost într'o instituție care oarecând fusese sub ordinele sale. Dar când era în vârful gardului, l-au și ajuns bâtele apărătorilor democrației țărăniste. Și unde mai pui că prima lovitură a fost dată de preotul Dumitru Popescu din comuna Isvorul Dulce, care din acel moment a fost numit "Popa Ciomag" și așa i-a rămas numele.

Iar pentrucă veni vorba de figuri democratice, să vă mai amintesc de o altă figură electorală, de Popa Găleată. Ăsta era la liberali. Preot paroh în comuna Lipia (natural, în județul Buzău..), și fin al doctorului Angelescu. Dacă un învățător avea nevoe de cutare sau cutare lucru, era destul să facă să cadă în căldărușa popii câteva zeci de miare că totul era făcut. Dela o vreme se speriase și doctorul de atâtea intervenții, încât -așa sună povestea prin cercurile buzoiene- a dat dispoziții atât acasă cât și la Minister, că pentru preotul C. Ionescu dela Lipia este plecat în provincie, -chiar lui însuș spunându-i să nu se mai prezinte la el cu niciun fel de intervenție, că nu-i mai rezolvă nimic.

Cum popa însă știa că la sfânta carte scrie: bate și ți se va deschide, știind deasemenea că văduva aceea a bătut atât de mult la cap pe judecătorul cel nedrept încât acesta ca să scape de ea i-a dat tot ce-a cerut, și mai știind că păstorul cel bun trebue să se îngrijească de oile sale, iată că într'o bună zi o mioară din turma sa, bucălae și cu ochi de culoarea cerului senin, veni plângând la popa, bine'nțeles cu cele necesare, rugându-l

să mijlocească pe lângă Tatăl Atotînvățătorimii să-i acorde har și milă.
Cum un lucru așa de preț și lacrimile curate de fecioară nu puteau fi trecute cu vederea, sui pe tren și hai la București drept la don ministru acasă. -Nu-i în București! e plecat la moșie!- îi spuse portarul când îl văzu. Dar ți-ai și găsit omul pe care să-l minți: parcă el nu venea dela țară!..
Plecă popa la Minister. Acolo, acelaș lucru! Ba mai mult: nu i-a dat voe nici să intre în localul Ministerului. Ce să facă? Se învârti el ce se'nvârti, și cum clădirea tocmai se repara, numai ce-i trăsnește prin cap? Plăti un bacșiș bun ălora cari ridicau cimentul sus, și-l ridicară și pe el cu găleata. Așa se face că se pomenește ministrul cu el în cabinet. De atunci a fost poreclit Popa Găleată, și acest nume cică i-ar fi fost dat chiar de către doctorul Angelescu.

Și de-aia stau eu și mă gândesc acum. "Să ne facem mai democrați"! Adică cum? Mai bătăuși ca Popa Ciomag? mai abili ca Popa Găleată? sau mai disciplinați ca maiorul Jugănaru, care pentru reușita ideilor de libertate democratică a tras rafale de mitralieră asupra opoziției?.. Și-apoi mai văzui unele bazaconii într'unul din ziarele noastre, și anume "Libertatea". E vorba acolo de o anumită manifestație românească, ce-a avut loc la Madrid, cu care ocazie, printre personalitățile participante se menționează numele: d-l ministru Iasinschi, d-l ministru Dumitrescu, d-l general Chirnoagă, etc. Oare s'a format vreun nou guvern în refugiu, sau e vorba de vechile funcții avute? Dacă avem un guvern legionar, de ce nu ni se comunică? Bănuesc însă că titulaturile acestea sunt tocmai rezultatul convertirii legionare la democrație, de se miră toată lumea de numărul demnitarilor români în funcțiuni. E destul să fi fost odată ministru, că ministru ai rămas toată viața. Parc'ar fi un har arhieresc. In acest caz, pentru ce mai e ținut generalul, care nu vrea deloc să se adapteze condițiunilor democratice, crampohându-se de vechile idei militariste, păstrându-și gradul și evitând titlul? Din câte văd eu aci, dânsul, deși nu i se poate aduce vina că e legionar, rămâne totuș pe o poziție legionară codrenistă, de altfel singura poziție legionară, deoarece nu pot exista altele. Și dacă vor mai fi, acelea sunt maimuțăreli și încercări de a denatura adevărul, precum și aviditatea unora de a creia noi Nicadori, Decemviri, etc.
Când părintele Boldeanu a sosit la Paris, după război, șeful garnizoanei legionare de aici, comandantul legionar Dimitrie Mihăescu, promoția Iosif Dumitru, văzându-și scaunul în pericol, a hotărît suprimarea intrusului. Așa că la sfârșitul unei ședințe cu cei de sub comanda d-sale, după ce-i pusese în curent cu actele de înaltă trădare săvârșite de fostul secretar general al Mișcării Legionare, pune următoarea întrebare:
- Ce, nu se găsește nimeni să spele rușinea?..
- Mai este Nicadori, domnule comandant!.. răspunde unul făcând un pas înainte și salutând legionărește. Era moș Borca. Acelaș moș Borca, care înainte de plecarea în Spania a crezut că e de datoria lui nicadorică, sau poate de data asta decemvirică, să se adreseze aceluiaș condamnat la moarte de către înaltul tribunal brigadiresc: "Ai trădat pe comandantul, părinte!"

Să nu credeți că vă scriu aceste lucruri că îmi place să mă aflu în treabă, sau să mă mândresc în sinea mea, cum aș fi făcut-o poate la 18 ani, că gândurile mele apar în gazetă. Din aceste idei trunchiate veți putea constata că sunt anumite doruri ce ne frământă. Se vede pretutindeni această situație nenorocită, care în loc să ne ducă "din creastă'n creastă", ne duce din groapă'n groapă sau din șanț în șanț.
Când Căpitanul a înființat Legiunea, spunea prin acel ordin de zi: "Să vină tot cel ce crede nelimitat! Să rămână afară tot cel ce are îndoeli!" Astăzi, când stai și privești ce se întâmplă, conducerea cea nouă se pare că a lansat următoarea poruncă: Să vină în rândurile noastre tot acel ce este certat cu morala!.. Să rămână afară tot cel ce are bun simț!..
Dumnezeu știe unde vom ajunge. Cu cât trece vremea, cu atât mai mult dihonia roade din noi, și pojghița urei care a pus stăpânire pe sufletele noastre a început să se încrusteze. Și dacă acum câtiva ani în urmă era foarte ușor de înlăturat, acum e mai greu și vom da poate peste imposibil.
Și toate acestea pentru ce? Oare câte milioane de generații vor trebui ca să se ajungă la realizarea acelui om nou?..

D. Em. Popa

<u>NOTA</u>. Această scrisoare, publicată aparte din cauza lungimii ei, aparține tribunei libere "Doruri și necazuri".

CALENDAR NAȚIONAL

2 Iulie(1504): Moartea lui Ştefan cel Mare.
8 Iulie(1913): Georges Clemenceau publică în "L'Homme libre" un articol foarte elogios despre tânăra Românie.
9 Iulie(1911): Antarţii asasinează pe Stere Costa, primarul aromân din Belcamen.
10 Iulie(1933): Democraţia românească calcă în picioare şi leagă cu funii tineretul ţării venit să construiască un dig la Vişani(Buzău).
10-11 Iulie(1909): Primul congres al Aromânilor din imperiul turcesc, la Bitolia.
17 Iulie(1603): Radu Şerban înfrânge lângă Braşov o armată de unguri, turci şi tătari.
18 Iulie(1938): Moartea reginei Maria.
20 Iulie(1911): Moartea naţionalistului aromân Nicolae Petraşincu. Reuşise, împreună cu Cola Mera şi preotul Nicolae Cornetescu, să deschidă biserică românească la Cruşova. În urma celor 3 atentate săvârşite de greci împotriva lui, rămăsese beteag. Nu era hitlerist..
20 Iulie(1927): Moartea regelui Ferdinand.
21 Iulie(1774): Pacea dela Cuciuc-Cainargi.
21 Iulie/3 August(1919): Armata română intră în Timişoara.
22 Iulie(1711): Pacea dela Huşi între ruşi şi turci.
22 Iulie/4 August(1877): Bătut la Plevna de turci, ţarul Rusiei cere ajutorul Domnitorului Carol.
22 Iulie-1 August(1917): Luptele dela Mărăşti.
26 Iulie(1476): Lupta dela Valea Albă.

Petre Vălimăreanu

CARTEA BASARABULUI

Ia, fiule, bucoavna mea cu sfaturi,
Sânt bârne mari de'nţelepciune'n ea,
Şindrile rupte din făptura mea,
Coaste de veacuri, măduvă de leaturi.
Bătrâne'nvăţături în buchii sfinte
Descalecă din pajuri ~~şi din~~ crini,
Purced dela'mpăraţii bizantini,
Se trag din mucenici, vin din morminte..
Să-ţi fie Ţara mir, Neamul aiasmă,
Iar tu, înfipt în lut, să fii ca un
Biruitor de grindină gorun,
Suit spre cer ca o catapeteazmă.
Legat de datini prin vânjoase vine,
In apriga ta scoarţă de copac
Să gâlgâe toţi morţii tăi din veac,
Urcând, precum un sânge cald, în tine.
Şi, dârz şi neclintit slodun de pază,
S'auzi, în trunchiul tău pe zări crescut,
Cum taică-tău şi maică-ta din lut
Cu glas adânc te binecuvintează.

Radu Gyr

&& POVEŞTI ACTUALE. Spun cronicile că odinioară, de mult, într'un continent dispărut fără urmă, oamenii cari suferiseră de scabie au hotărît -cum era o modă a organizării în grup- să se constituie şi ei într'o "asociaţie a foştilor râioşi". Nimic de obiectat: între alte libertăţi, libertatea de asociere era garantată, chiar şi râioşilor, pe continentul de care vorbim.
Numai că, dela o anumită vreme, foştii râioşi, nemulţumindu-se să dea lămuriri şi sfaturi, cum era normal, celor expuşi la scabie, au început să se răstească la lumea, care, spălându-se regulat şi frecându-se bine cu săpun, reuşise să evite antipatica contaminare.. Foştii râioşi, simţindu-se oarecum tari în grup, în loc să-şi amintească cu roşaţă în obraz de boclucaşa scărpinătură, datorită -să nu uităm!- nespălării la timp, au crezut că e bine s'o etaleze ca pe un titlu de glorie şi s'o arunce dojenitor în faţa celor curaţi, parcă vinovaţi că n'au luat şi ei, niciodată, scabia. Se întâmplau, acestea, de mult de tot, pe vremea când puricii se potcoveau cu nouăzeci de ocale, comunismul nu fusese inventat, şi cu atât mai puţin existau "foştii comunişti" (sau simpatizanţi şi colaboratori până mai ieri cu ei), gata să dea oricând lecţii necerute de curăţenie imunilor la râie..

DE TOATE

&& Din rugăciunea unei copile dela Roma, de ziua primei cuminecări: "Salva, o Signore, la mia cara e infelice Romania!" Pe româneşte: "Mântueşte, Doamne, draga şi nefericita mea Românie!"...

&& ROMANIA MUNCITOARE transmite încurajările trimise de vice-preşedintele Internaţionalei Socialiste, Morgan Phillips, socialiştilor de dincolo de cortina de fer: "istoria ne arată clar -spune d-sa(p.32)- că dictatorii nu sunt nemuritori şi că exploatatorii sunt trecători.. În curând va veni ziua când poporul rus va cere o schimbare; atunci popoarele din Europa răsăriteană se vor elibera fără nicio intervenţie din afară. În acelaş timp nu ne este permis să uităm că politica sovietică nu-i niciodată definitivă. Dacă un sistem nu dă rezultatele dorite, Stalin încearcă un altul"..

Aşa dar: ori moare Stalin, ori se căeşte şi-şi schimbă politica, liberând cu scuze popoarele robite, ori, dacă nu, va fi alungat de poporul rus.. Liberarea este, oricum, certă, şi fără nicio intervenţie din Occident, - şi ar fi o crasă ingratitudine dacă socialiştii oprimaţi n'or fi trimis telegrame de calde mulţumiri d-lui Phillips..

S'ar putea, nu-i vorbă, ca Stalin, murind, să-şi lase'n loc alt dictator; dar ce, acela nu-i parcă şi el muritor?.. Nemuritoare sunt numai speranţele noastre. (Şi unele puerilităţi socialiste..)

&& Pentru primatul umorismului luptă de zor şi BIRE, care în n° din 30 Iunie aduce noi elemente. Astfel, eventuala contopire a Ligii d-lui Rădescu cu comitetul d-lui Vişoianu ar da o mare lovitură.. "luptei anticomuniste"(p.3), ceeace se poate să fie adevărat; protestele noastre contra deportărilor din România "nu vor avea niciun efect salvator asupra tragediei abătute" asupra ţării(p.3); la p.8 ni se spune că biblioteca Mihai Eminescu "e tot atât de egală ca aceea dela Freiburg"(noi o credeam mult mai egală..); însfârşit, d-l Ausnit a revenit la Paris "după o absenţă de câteva luni petrecută în Statele Unite"(p.11). Şi prezenţa unde naiba şi-o fi petrecut-o?..

&& ROMANIA(Apr.-Mai, p.9), reproduce discursul d-lui dr. Ţoculescu, ţinut la o agapă pascală: "Nucleul permanent, incontestabil, de toţi acceptat al uniunii române este Regele, în jurul căruia, atâta cât vom rămânea în pribegie, trebue să ne unim". Şi pe urmă?..

&& Pe lista sărbătorilor naţionale, publicată de ALMANAHUL PRIBEGILOR ROMANI, găsim, la pag.270, "Unirea Transilvaniei cu Ardealul". Nu găsim, în schimb, importanta aniversare a unirii Munteniei cu Valahia şi cu Ţara Românească..

&& Cu spontana sinceritate ce caracterizează vârsta fragedă, junii dela ROMANIA VIITOARE(6, p.46) mărturisesc deschis: "Noi am făcut în România experienţa minciunii totale, mult mai avansată şi inteligentă decât ar putea să o reuşească vreodată câteva epave politicianiste ajunse în refugiu".

Acum rămâne de văzut cum vor reacţiona bătrânii partidului, aşa de brutal şi de competent demascaţi de către chiar presupuşii lor urmaşi politici..

&& Se zice că în timpul sângeroaselor persecuţii din Spania, contra poporului ales, un bătrân evreu, intrat într'un templu, s'ar fi fost văitând, bătându-se cu pumnii'n piept şi isbindu-şi fruntea de podea: ştiu, Doamne, că suntem poporul Tău ales, că ne vrei binele şi că toate încercările sunt numai spre folosul nostru; ci stau şi mă gândesc: ce-ar fi dacă Ţi-ai mai alege şi-alt popor, şi ne-ai lăsa pe noi în pace?..

Povestea asta ne-a venit în minte citind BIRE din 15 Mai, unde pe p.2 se afirmă că "Grecia este cel mai bun prieten al României în Balcani". Stăm şi noi şi ne întrebăm: ce-ar fi dacă ne-ar mai slăbi cu prietenia de vorbe şi, în schimb, ar redeschide şcolile şi bisericile româneşti din Tesalia, Pind şi Macedonia, ca şi uşile multelor puşcării, unde atâţia oameni suferă numai pentru vina de a se fi născut români?..

&& In SUFLETUL ROMANESC,III,4,p.98,găsim o "poezie" intitulată "Botez pentru ev". O redăm întocmai: "Când sparge-se nor de alt nor,/de creşte Tibrul tulbure,/te-alegi cu apă în ulcior,/ce,drămuind-o'n cumpene,/în capul ideologilor /ameninţaţi de Sâmbete,/o torni,plăcut să-i usture /ca noul ev să'ntâmpine /cu mai latine cugete". Autor: Petru Iroaie.

"Poezia"e scrisă la Roma,în toiul verii: Iulie 1951. Cine a'nţeles ceva din ea,e rugat să ne comunice. Noi atât am înţeles: că dac'o mai ţine mult refugiul,ne-am dus pe copcă..

&& D-l René Théo informează omenirea(BIRE,31 Mai,p.9) că a făcut armata "la regimentul 38 infanterie Brăila". Plecaţi precipitat din ţară,am neglijat să luăm cu noi arhiva regimentului,ca să putem controla.Singurul document de care dispunem e o scrisoare a d-sale,reprodusă de CHEMAREA din 10 Oct.1949,în care se laudă că,pentru susţinerea partizanilor comunişti din Grecia,înfiinţase în România organizaţia EAM,în care "nu puteau pătrunde decât numai cei ce posedau paşapoarte,adică cetăţeni supuşi greci".

Meritul d-lui Théo e deci cu atât mai mare că,chiar ca paşaportar,a ţinut să mai facă ceva militărie şi prin ţări străine..

&& Ca să'ncheiem cu BIRE,mai pomenim n° din 15 Mai,care se ocupă pe larg, la p.3,de "un foarte judicios articol" al fruntaşului ţărănist ungur,Ferenc Nagy,articol ce "reflectează punctul de vedere al Statelor Unite despre felul cum văd ei(?)politica dusă de organizaţiile de refugiaţi şi cum urmează să fie guvernate ţările liberate de sub dominaţia comunistă". Ceeace,pentru palicarii dela BIRE,ar avea o foarte mare importanţă..

Citim,pe p.9, că "BIRE e singurul buletin cu apariţie regulată". De cine?..

&& "Garda a fost desminţită de evenimente pe două laturi esenţiale. In politica internă,desminţită prin sistemul autoritar preconizat, şi în aceia externă,prin orientarea spre Germania hitleristă"- scrie FĂCLIA din Iunie(p.3). Laturile acestea pot fi "esenţiale"pentru o grupare care trăeşte din bursa politică; latura esenţială a Mişcării Legionare este reeducarea Neamului. Scriind cum a scris,"Făclia" arată a cunoaşte mai puţin năzuinţele de bază ale Legiunii decât tertipurile unor mărunţei ce necinstit au căutat să-şi făurească celebrităţi,exploatând,în lipsa propriilor calităţi, faima mormintelor şi a numelui legionar.

Vedem că şi "Făclia îşi însuşeşte povestea "autoritarismului legionar". E o chestiune care va trebui negreşit lămurită. Deocamdată ne limităm să afirmăm că,aşa cum a fost ea,Mişcarea Legionară a fost în realitate cea mai democratică dintre grupările politice româneşti,în sensul etic al cuvântului. Cât priveşte"orientarea spre Germania hitleristă",ea nu făcea câtuş de puţin parte din programul şi preocupările Mişcării; din acestea făcea parte,în schimb,şi categoric!,antlcomunismul. De-aci apropierea de Germania,singura care avea pe-atunci aceeaşi atitudine. Dacă Franţa,dacă America,dacă Noua Zelandă ar fi profesat şi luptat deschis contra comunismului,Mişcarea ar fi fost cu ele. Departe de a fi fost desminţită în politica externă,cum pretinde"Făclia", ea are satisfacţia de a constata că întreaga lume civilizată stă astăzi pe poziţia de ea predicată de atâta vreme şi cu atâtea suferinţe.

De altfel,dacă întreba pe d-l Churchil,de care e aşa aproape,"Făclia" s'ar fi abţinut să scrie ce-a scris: fără ca alianţa cu Sovietele să fi constituit vreun punct din programul conservator,ilustrul englez a făcut-o, când a crezut-o în folosul ţării sale; eficacitatea acestei alianţe a fost desminţită de evenimente,dar nu pentru asta Churchil şi-a dizolvat partidul.(E probabil însă că,citind "Făclia",se va înscrie în partidul d-lui Maniu..).

Noi am semnalat,în n° pe Mai,cazul d-lui Comăniciu,numai pentrucă"Făclia" lăsa să se'nţeleagă că d-sa a plecat din Mişcare fiind "idealist perfect şi suflet cinstit"; ceeace,dacă era sau nu adevărat,nedreptăţea însă vădit pe cei rămaşi la vatră..

&& AMERICA(17.4.,p.1): "Năpăstuirea greutăţilor şi a ocupaţiilor străine" a făcut pe părinţii noştri "să-şi părăsească locurile dragi şi să-şi găsească o altă patrie care să le dea necesitatea libertăţii". Şi dacă această necesitate n'o simţeau de-acasă,de ce şi-au mai luat lumea'n cap?..

&& CURIERUL CREŞTIN, Bs Aires, Ian.-Martie, evocă, la p.18, suferinţele din viaţa "clandestină şi ilegală" a bisericii primitive, când diferitele rituri erau "în fond şi esenţă" aceleaşi; dacă clandestinitatea ar fi fost legală, suferinţele - fie în fond, fie în esenţă - ar fi fost cu siguranţă neglijabile..

* Aceeaşi pagină ne informează că primatul papal nu s'a manifestat chiar dela început, intre altele, "şi din cauza modestiei şi a umilinţei de care erau cuprinşi primii episcopi sau papi ai Romei". Urmând firul acestui gând, ar fi să credem că numai slăbirea, cu vremea, a acestor preţioase şi creştineşti insuşiri, a făcut posibilă naşterea ştiutelor pretenţii..

* Aceeaşi sinceritate o găsim la pag.20, unde, vorbindu-se de atrocităţile comise de cruciaţi la Constantinopol, la 1204, se arată că "Biserica Apuseană a aprobat şi consfinţit isprăvile lor".

* La p.30 se afirmă că Biserica "nu este nici latină, nici grecească, nici slavonească, ci catolică". Ţinând seamă de înţelesul uzual al cuvintelor, noi am spune ceva mai mult: că Biserica nu e nici catolică, nici ortodoxă, nici protestantă, ci pur şi simplu creştină..

* CURIERUL CREŞTIN ne dă şi câteva ştiri în legătură cu viaţa Românilor din Argentina. Aşa, din p.47-50 aflăm că la 22 Dec. a avut loc o.. "fabuloasă serbare", cu care ocazie "setea oaspeţilor şi a copiilor (ce-or fi căutat copiii, nechemaţi?.. n.r.) a fost pe deplin îndestulită prin beuturile răcoritoare.. iar foamea prin cozonacii împărţiţi"; că Biserica Unită din Buenos Aires e "poate singura pe glob" care se ocupă cu "pregătirea cimentării solidarităţii creştine între români", ceeace va provoca cu siguranţă invidia şi chiar justa mânie a celorlalte biserici unite, ameninţate prin această competentă demascare cu imediata lor închidere..; că omul care merge în biserica din Calle Canning se simte înălţat "în slăvile cereşti şi îngereşti". Hotarul între aceste două soiuri de slăvi nu este lămurit îndicat; oricum, important este că după "această oară de viaţă românească" ieşi de acolo "întărit spiritualiceşte şi social" (?) cu "nădejdea şi speranţa împlinirii aspiraţiunilor.."

* La pag.47 citim că, în zilele de sărbătoare, "nu este colectiv, tramvai, autobus sau alte mijloace de comunicaţie care trec spre Canning, în care să nu întâlneşti grupuri de români ce se îndreaptă grăbiţi spre această biserică". Faptul de a se "îndrepta grăbiţi", stând totuş comod în tramvaie şi autobuze, e o frumoasă performanţă argentină, al cărei secret îl ştiu desigur numai redactorii "Curierului Creştin"..

&& FOAIA BOBORULUI - o gazetuţă aşa şi-aşa, care apare la Cleveland, publică în n° din 23 Mai următoarea "epigramă":

Camarade, nu fii trist! Garda merge înainte
Fă-ţi curaj şi ia aminte: Prin partidul comunist.

Epigramistul de serviciu în redacţia "Vetrei" răspunde după cuviinţă şi adevăr:

Foaie verde foaie lată Azi în slujbă la Muscali.
Numai firma e schimbată. Sunt mai toţi foşti ţărănişti.
Fiindcă şi sub comunişti Socialişti şi liberali.
Tot partidele sunt tari:
Demnitarii cei mai mari, (..Mama lor de panglicari!)

&& ÎNŞIR'TE MĂRGĂRITE, II, 5, p.45, publică "Frânturi de vis" de Faust Brădescu: "Din vraful amintirilor trecute".. Acu', trecutul îl mai cunoaştem noi cât de cât; am fi preferat ceva amintiri de viitor..

&& Agenţia sovietică INTURIST a refuzat să ia parte la congresul internaţional turistic dela ATENA; pe motiv că în Rusia "vin atât de mulţi străini încât nu mai e nevoe de nicio propagandă".- Intr'adevăr, în 1950 au intrat în Uniunea Sovietelor nu mai puţin de 2134 străini, faţă de 1893 ruşi plecaţi în străinătate. Balanţa turismului rusesc este deci favorabilă..

* Tot CANDIDO (25 Mai) redă un savuros fragment de articol apărut în PRAVDA din 9 Mai: "Organizatorul victoriei sovietice în al doilea război mondial a fost tovarăşul Stalin. Viitoarele generaţii vor preamări pe generalisimul Stalin ca salvator al civilizaţiei europene"..

&& Camera din PAKISTAN a interzis deputaţilor, printr'un articol din regulament, să doarmă în timpul şedinţelor..

Radu Cornăţeanu

DORURI ŞI NECAZURI (Fragmente de scrisori)

N.-Elveţia: .. Chemarea"continua să dovedească ipocrizia revoltătoare a fanarioţilor şi altor venetici pripăşiţi în Ţara noastră. Au sosit toţi cu traista'n băţ. Fără excepţie. In scurt timp deveneau milionari. Or, viaţa unui om e prea scurtă, ca prin cinstită muncă proprie să parvie la milioane curate."Chemarea"mai era o chemare a tuturor ca să-şi deschidă ochii, căci nu se mai poate tăcea fără ruşine asupra cercului de moarte din jurul Patriei. Se adresa nouă Românilor şi nouă europenilor..

Ş.-Spania: ..Iţi mulţumesc pentru nota camaraderească pe care ai avut amabilitatea s'o publici, amintind o laşă suprimare. Mi-e teamă că vei fi singurul care să fi protestat. Sunt anumite solidarităţi profesionale pe care ar fi absurd să le cer presei de improvizaţie a emigraţiei. Şi totuş, metodele folosite pentru suprimarea"Chemării"ar trebui să dea de gândit în ce priveşte perspectivele pe care ni le-ar oferi introducerea cultului Boului Apis în România. Dar în emigraţie nu se prea gândeşte politic. Lene? Oportunism? Laşitate? Toate la un loc sau -ceeace ar fi şi mai grav- emigraţia s'a raliat la concepţia regalităţii fixată de regele Carol II?

Imensa tragedie a ţării ar impune fiecăruia o totală revizuire a concepţiilor politice în legătură cu Statul de mâine. Nu putem să cerem nimănui mai mult decât îi îngădue mintea. Bine înţeles că isprava mârşavă nu pune capăt luptei.. România a fost îmbrâncită în sclavie de o bandă de trădători, cari speră prin acte de intimidare în emigraţie şi de teroare întorşi în ţară, să împiedice adevărul..

A.-Germania: Am citit, nu fără emoţie, n-rul închinat celor 25 ani dela înfiinţarea Legiunii. M'am bucurat să văd în fruntea lui un extras din broşura regretatului Gârcineanu.. Ideia d-lui Papanace de a reorganiza Partidul "Totul pentru Ţară"pe baze"cât mai largi şi mai democratice"ar fi bună, cu condiţia ca"autodizolvarea celui mai numeros dintre grupuri"să fie o realitate. Din păcate însă experienţa istorică ne învaţă că nu este în natura"majoritarilor"să renunţe sau să se resemneze."Majoritarii"sunt totdeauna realişti, iar idealiştii.. "minoritari". Idealul pentru Legiune ar fi evident să găsească un idealist, care să fie în acelaş timp şi realist. Acesta a fost tipul lui Codreanu. Sub conducerea unui realist, Legiunea s'a încurcat în calcule; sub conducerea unui idealist, ea va fi ineficace. Codrenii nu se nasc însă de două ori în aceeaşi generaţie. Că el va învia odată, este cert, întrebarea este: când va fi ziua aceea? La 25, la 50, la 100 sau la 200 ani? Cristos a înviat a treia zi, dar Confucius abia la 300 ani!

D-l Papanace vorbeşte de conducere democrată. Deşi nu sunt sigur că ea ar putea fi considerată ca fiind în sensul lui Codreanu, nu eu voi fi acela care-l va contrazice, ştiut fiind cât am luptat şi cât m'am expus pentru ceeace Ion Ionică numia"drepturile criticii", chiar în cadrul unui sistem autoritar, în care d-l Papanace se simţea totuş foarte bine pe vremuri. Mi-aş permite însă să atrag atenţia că democraţia nu dispensează de judecată şi circumspecţie. Conducerea democrată trebue să rămână totuş conducere. Să nu uităm că dintre democraţii, acelea sunt cele mai reuşite şi mai încoronate de succese, care ştiu, cum spunea Iorga, să-şi aleagă"oamenii care le trebue". Cu tot binele şi dragul pentru d-ta şi "Vatra" noastră, a tuturor..

M.-Franţa: ..Am ţinut neapărat să-l mai văd odată pe Ovidiu, înainte de lansarea sa în aventura canadeză.., era atât de încurcat sufleteşte, încât îţi făcea impresia că merge spre ghilotină. Nu mai vorbesc de cei câţiva prieteni cari, după o noapte petrecută împreună, (noapte care a fost un fel de priveghiu), îi aduceam ultimul salut de pe peronul gării St. Lazare!

Şi curios! .. brigadierii cari duc o campanie de pace ce nu se deosebeşte cu nimic de cea întreprinsă de Stalin, au avut cuvânt de ordine să nu vie niciunul la plecarea lui. Cine care se înfrupta din munca lui? Că nu era zi dela Dumnezeu să nu aibă la masă pe careva dintre ei. Deaceea mă aşteptam dela unii, pe cari-i credeam parecum prieteni, să aibă puterea să treacă peste meschinăriile lor sufleteşti şi, dacă se fereau să-şi facă apariţia pe peron, totuş în ajunul plecării să vină să-i ureze drum bun sau să-i fie ţărâna uşoară.. A plecat destul de amărît..

F.-Statele Unite: Aşa cum"Vatra"încearcă a demasca duşmanii din casa noastră -a familiei legionare- n'ar strica dacă i-ar încolţi şi pe cei din afară. Anumiţi domni, cu nume mari şi încorsonate -fără să fi realizat ceva efectiv pentru Neamul nostru- ne atacă, dar fără temei. Insinuările lor înveninate au devenit supărătoare prin faptul că ele ating în ultimul timp, şi buna credinţă a fondatorului Legiunii noastre. Nu de alta, dară chipurile aici o putem face; în Ţară ne vor pune iarăş căluşul la gură..

C.-Italia: ..Totuş cele mai utile noutăţi le aflăm din BIRE: ce a mâncat d-l Skatakis,ce-a învârtit Trahanakis,unde şi-a deschis tripou Ţofulis,cu cine s'a'nhăitat Caliopi,câţi copii a făcut cutare cucoană la Pireu sau Atina.. Pe lângă aceste bazaconii,respectivii"redactori"fac şi"politiki", vârându-şi nasurile lor subţiri unde nu le fierbe oala:pozează ca"rezistenţi"români,se prezintă ca exponenţi ai"opiniei publice româneşti"în străinătate,dau directive politice,împart certificate de"bună purtare",discută de pe acum cui vor permite şi cui nu să se întoarcă.. în Ţara Românească..

Ce stă la spatele tupeului acestor domni? O explicaţie ar fi că aşa e firea caprelor: ele ţin coada în sus chiar când sunt râioase.. În recenta călătorie am auzit şi alt svon,care va fi ajuns şi la"Vatra":se spune anume că M.S.Regina Mamă se găseşte în asiduă corespondenţă cu toată această diaspora levantină.Le dă sfaturi,îi încurajează,intervine pentru ei şi face tot ce poate pentru a îndulci exilul"paşaportarilor"aşa cum nu face pentru bieţii români din pribegie.Mai mult:dacă ar fi să se dea crezare acestor lăudăroşi,M.S.ar fi făcut şi confidenţe privitoare la Românii"ce nu se vor putea întoarce în România eliberată".

Şi caprele râioase sburdă şi sar de bucurie şi împung în toate părţile. Se văd de pe acum stăpâne peste Ţară.O nouă epocă fanariotă le surâde. Ar fi bine dacă m'ai putea lămuri ce e adevăr şi ce lăudăroşenie în acest svon.

K.-Grecia: Sunt refugiat din România şi,deşi grec,nu cunosc altă limbă decât româna.Vă rog să-mi răspundeţi modalităţile pentru achitarea unui abonament.Aci în Grecia sunt aproape 10.000 refugiaţi din România,şi parte din ei nu cunosc limba greacă.. trimiteţi şi numere mai vechi..

T.-Canada: Vatra,în tot ce scrie,este o adevărată vatră a credinţelor străbune.Pentru lumea legionară,este publicaţia unde găseşti neîntinată credinţa noastră sfântă.Cât de mult aş vrea să se termine cu tergiversările şi să se pornească la o reorganizare a Legiunii,căci nu sunt primul care se întreabă:ce vor spune cei de acasă,la întoarcerea noastră?.. De ce oare legionarii cari sunt în măsură de a face ceva concret pentru ziua de mâine,nu pornesc la niciο acţiune? Noi,cei mici,vom sări toţi câţi suntem să ajutăm această iniţiativă,sau acest imperativ,mai bine zis.Eu am luat contact cu Legiunea pentru prima oară în 1936,într'o tabără legionară dela Buhăeşti, jud.Vaslui.Nimic şi nimeni nu m'a mai putut sdruncina din credinţele împărtăşite în tumultul de viaţă înoitoare al Legiunii:adevărată şcoală de caractere şi voinţe de neînfrânt.. Despre mine,nu prea am ce să vă spun. Acolo jos,în măruntaiele pământului,mă cam apucă des jalea,şi ca să mă mai alin,cânt şi eu câteodată: Arde-te-ar focul pământ..

B.-Franţa: Vatra are o iniţiativă,printre altele,de"lămurire"a cazului Sima.Cazul e acum lămurit,nu mai e vorba de niciun mister,~~toată lumea ştie~~ precis ceeace înainte numai bănuia.Opera asta a fost făcută cu atâta onestitate,că nici Georges nu s'a supărat,adică n'a avut cum,descrierea fiind făcută după cum arăta fapta.Efectul a fost simţit şi trăit de noi toţi.

Dar acu? O gazetă apare ca să apere,să facă cunoscut,să câştige opinii şi oameni pentru o acţiune istorică hotărîtă.Dacă această acţiune lipseşte, revista,ziarul,pot să facă nişte teorii mari,chiar foarte mari,dar ele nu mai privesc istoria,ci se petrec alăturea.. Vatra trebue să fie de-acum expresia unei acţiuni istorice pe care Georges n'a făcut-o.. înainte de a judeca pe altul trebue să faci tu;dar cum nu noi am început fenomenul,aventura,ci cei de dinaintea noastră,cărora noi le suntem mădulare,din perspectiva lor,ca şi cum noi am fi fost ei,am judecat.Cu promisiunea fermă să-i urmăm.De aceea e momentul -poate puţin chiar întârziat- de a relua organizat acţiunea lăsată nouă de Căpitan şi Moţa.

Dacă după judecarea briganzilor nu venim cu urmarea acţiunii căpităneşti,înseamnă că suntem şi mai briganzi -sau nici atât.Acesta este paradoxul Vetrei,pe care l-am cugetat şi cu alţi prieteni.. Şi toată lumea a fost de acord. Vatra ar trebui prin urmare să fie"Pământul Strămoşesc"în refugiu.Adică,pentru atâta pământ strămoşesc am fi noi reprezentativi cât ar putea să fie formulat,susţinut şi impus de Vatra. În ţărna asta e vorba acum şi de Căpitan şi de Moţa,şi"Vatra"are obligaţia să răspundă.

..Numărul pe Mai a fost găsit slab de parizieni,- în schimb cel de pe Iunie l-a împăcat. Vă doresc sănătate,curaj,- şi să nu uitaţi că sunt alăturea de Dv."la bine şi la greu"..

M.-Canada: Am dorit de mult să mă abonez la VATRA,făcusem cunoştinţă cu ea încă din primele zile de refugiu în lagărele din Triest.. Doresc Vetrei succes deplin în munca şi lupta dreaptă pe care o duce pentru cauza legionară.Trimiteţi şi numere vechi;expediem abonamentul la primirea pachetului.

S E M N A L Ă R I

& Radio ROMA a transmis, în luna iunie, în cadrul emisiunii în limba română, mesaje, înregistrate pe magnetofon, către cei din țară, adresate de: păr. Virgil PÂRVANESCU, superiorul bisericii române dela Paris, profesorii N.I.HERESCU, Petre SERGESCU și Mircea ELIADE, d-nii Romulus BOILĂ, Mircea PARASCHIVESCU și Virgil MICU. Tot dela Radio ROMA s'a transmis un reportaj asupra congresului euharistic din BARCELONA, în cadrul căruia Aron COTRUȘ a recitat "Rugăciunea" din ultimul său volum de versuri "Drumuri prin furtună".

& In ziua de 22 iunie s'au sărbătorit la ROMA cei 60 de ani de viață ai poetului Aron COTRUȘ. Numărul și calitatea asistenței de data aceasta nu au lăsat nimic de dorit. Scriitoarea Yvonne ROSSIGNON-MENCHINELLI a ilustrat cu fină sensibilitate câteva din aspectele operei lui Cotruș. Cuvinte de prezentare și de încheiere au rostit Mons. TĂUTU și av. Oct. ROȘU, principalii promotori ai manifestației, la care și-au dat concursul, pentru partea muzicală, soprana Irina FRĂȚIȚĂ-GASPERONI și tenorul Tomel SPĂTARU. Merită un elogiu din tot sufletul acești doi artiști români, care, deși au astăzi o strălucită carieră europeană, totdeauna răspund cu mare generozitate oricărui apel al compatrioților, dornici să nu se rupă de rădăcinile neamului.

& COMITETUL IEREMIA VALAHUL, cu sediul la Roma, pe lângă Pontificio Istituto Orientale, a organizat în lunile mai și iunie un "Pelerinaj al unității creștine", în cadrul căruia au avut loc o serie de manifestații de înaltă ținută religioasă. D-ra av. Felicia PARASCHIVESCU, inițiatoarea pelerinajului, a conferențiat la Roma, Paris și Londra. Deasemenea au conferențiat și celebrat slujbe speciale pentru unitatea bisericii, în spiritul pildei laicului capucin valah, preoții Al. TĂUTU, Frédéric TAILLIEZ și Bonaventura MORARIU.

& Prof. Petre CIUREANU a publicat pentru întâia oară în "Nuova Antologia" dela Roma (anul 87, fasc. 1818, iunie 1952) "Cento e uno pensieri inediti di Niccolò Tommaseo": "pensées diverses" compuse de scriitorul dalmat pe vremea pribegiei în Corsica și rămase până acum nepublicate într'un manuscris al Bibliotecii Naționale din Florența.

& Prof. Dinu ADAMEȘTEANU, paralel cu importantele săpături pe care le conduce în Sicilia, colaborează pentru Europa Orientală, cu studii și recenzii, la American Journal of Archaeology, unde, în ultimul număr, a publicat un raport asupra cercetărilor arheologice în Ungaria dela 1939 la 1945.

& Const. DRĂGAN, "Une heureuse initiative" (al șaselea congres de studii de economie politică și industrială, ținut la Veneția la începutul lui iunie), în BULLETIN EUROPEEN, Roma, III, 5 (iunie 1952).

& Adrian POPA, "Realtà e propaganda nella RPR: Case di riposo per lavoratori, dove i beneficiari non vogliono andare", în IL POPOLO, Roma, 24.VI.1952.

& Tenorul Petre MUNTEANU: din ultimele-i frumoase succese pe scenele italiene, amintim, în luna iunie, participarea, ca interpret principal, la reprezentarea operei "Wozzeck" de Alban Berg, la Scala din Milano (dirijor, Dimitri Mitropoulos); și la execuția, sub direcția lui Leopold Stokowski, la Comunalul din Florența, a Sinfoniei a IX de Beethoven.
* Tot în Sinfonia a IX, la Basilica di Massenzio, dela Roma, sub direcția maestrului german Joseph Krips, a cântat cu deosebit succes tenorul Tomel SPĂTARU.

& Dirijorul Sergiu CELIBIDACHE a confirmat excelenta impresie, pe care a făcut-o toamna trecută în Italia, cu două concerte executate la Torino și Florența. Critica muzicală italiană i-a subliniat dotele excepționale de interpret rafinat, sensibil și cult.

AM PRIMIT: Const. PAPANACE, Orientări pentru legionari, Cetatea Eternă, 1952, Biblioteca Verde, n°6. Sunt reproduse comunicările făcute de autor în scopul "de a preveni unele grave rătăciri de natură să altereze însăși esența Mișcării Legionare, să-i răvășească cadrele, să-i destrame forța și să-i compromită adevărata ei menire", cu zece ani înainte, la ședințele de orientare ale grupului legionar de conducere, cu domiciliul forțat în 1942, la Berkenbruck/Spree (Germania).

"Gravele rătăciri" de care e vorba, și care între timp s'au verificat pe scară mare, ducând la sciziunea Mișcării, sunt: fragmentarea în generații; disciplina formală fără dragoste, promovarea la posturi de conducere a unor elemente ambițioase și agitate, cari-și creiază o clică a lor de oameni f...

deli şi servili,regionalismul,psihoza poliţistă şi fariseismul. Diagnoza bolii,care s'a numit"simism"sau"brigadirism",este exactă.Rămâne de văzut în ce fel,ca să nu moară bolnavul,se poate recupera partea sănătoasă.

& Emil PANAITESCU,La început de secol(extras din"Suflet Românesc"),Roma, 1952. Personalitatea şi opera lui Octavian Goga,evocate cu multă căldură de cineva care l-a cunoscut deaproape pe poet şi a trăit cu pasiune anii reîntregirii ţării.Ca anexă:raportul şi discursul raportorului prof.Emil Panaitescu în vederea înfiinţării la Universitatea din Cluj a unei catedre de cultură română pentru Octavian Goga.

& G.CARAGAŢĂ,Linguistica şi critica literară(extras din"Suflet Românesc"), Roma,1951.- Textul comunicării făcute de autor la congresul"Societăţii italiene pentru progresul ştiinţelor",care s'a ţinut la Roma în toamna anului 1945.După o succintă trecere în revistă a principalelor orientări mai recente în materie de linguistică şi de critică literară,profesorul dela Florenţa,folosind şi contribuţia cercetătorilor români pe acest tărâm,expune câteva vederi noi şi rodnice în studierea stilului,ca obiect în acelaş timp al linguisticei şi al criticei literare.

& LA NATION ROUMAINE,Paris,V,89 şi 90(1 şi 15 Mai 1952).- Scrisoarea deschisă a lui Salvador de Madariaga adresată d-lui Bevan şi reprodusă aici, ca şi alte recente manifestări ale sale,în care nu uită niciodată popoarele încătuşate din răsărit,fac onoare înaltei conştiinţe liberale a marelui eseist spaniol. Cât priveşte supărarea organului fostelor partide politice -prin psitacism s'au supărat pe urmă şi bursierii dela"România Viitoare"- pe revista "Preuves"din Paris,care,consacrând o bună parte din numărul pe aprilie problemelor româneşti şi trebuind să se ocupe neapărat şi de Mişcarea Legionară,a avut onestitatea,între atâtea inexactităţi,de a recunoaşte că "le seul mouvement politique de quelque envergure que la Roumanie ait connu,entre les deux guerres,fut celui des legionnaires,.. les seuls Roumains,qui prenaient la politique au sérieux d'une manière presque mistique et qui avaient à la fois une base ouvrière et paysanne",am avea de spus următoarele: certificatul de impotenţă sau de deces,dat de nobila revistă franceză partidelor noastre pretins democrate,ni se pare cu totul îndreptăţit, afară numai dacă n'am considera probe de vitalitate,cumva,periodicele afaceri scandaloase de tip Skoda şi în general delapidarea banului public,teroarea exercitată cu sălbăticie împotriva opoziţiei,excitarea în gol dinaintea şi din timpul alegerilor,camarila în jurul palatului corupt, complăcuta şi interesata cârdăşie cu minoritarii,etc.

Iar dacă n'ar fi fost moarte,ci numai amorţite,în epoca dintre cele două războaie mondiale,partidele"istorice"şi-au semnat fără drept de apel certificatul de deces în momentul când,din inconştienţă,servilism,vocaţie a trădării,ranchiun pe Antonescu -care nu le lua în seamă,cunoscându-le nimicnicia- au vândut ţara Ruşilor. Că se mai agită astăzi,în refugiu,făcând mai mult rău decât bine,nu înseamnă decât că şi strigoii au,în definitiv,o viaţă a lor: în poezia comică italiană,este celebru acel personaj care "andava combattendo ed era morto":dădea cu spada în dreapta şi în stânga,fără să-şi dea seama că între timp murise..

(În legătură cu revista "Preuves" şi Mişcarea Legionară,ar mai fi de spus câte ceva despre paradoxele lui Emil CIORAN,dar pe Emil Cioran trebue să-l luăm,şi eventual chiar să-l iubim,aşa cum e,deşi ni se spune că,pe vremuri,a bătut insistent la uşile sediului din str.Gutenberg; şi despre sinistra apariţie a Sorianei GURIAN,proclamată scriitoare de cine are interes să acopere cu ruşini noi -nici măcar naţionale- ruşini mai vechi..)

& INŞIR'TE MARGARITE,publicaţie a Cercului Cultural"Andrei Mureşanu",Rio de Janeiro,II,5(ian.-mart.1952).- La împlinirea unui an de nobilă activitate,fără niciun sprijin din partea rumegătoarelor din fond,pe tărâmul literelor româneşti pribege,revista d-lor I.G.DIMITRIU, Ştefan BACIU şi Faust BRĂDESCU adună,şi în acest număr,alese contribuţii dela majoritatea celor mai de seamă exponenţi ai culturii noastre peste hotare. Apar,cu studii şi eseuri: Pamfil ŞEICARU,despre care,în admiraţia pentru gazetar,aproape uitasem că e un scriitor de rasă,ctitor al"Gândirii",şi un excepţional portretist; N.I.HERESCU,polemizând de sus,în vârf de floretă,cu sovromânii de la radio Bucureşti,care l-au epurat pe Eminescu, Mircea ELIADE("Teme iniţiatice şi teme literare"); Cl.ISOPESCU("Primele ştiri americane despre România"); Victor BUESCU,continuându-şi rodnica trudă,pentru care trebue să-i fim recunoscători,de a ne informa şi face să gustăm poezia portugheză şi

braziliană(vezi și DESTIN,ultimul număr); Eugen RELGIS,într'o demnă,deși pe alocuri discutabilă profesiune de credință literară; Gheorghe BUMBEȘTI, pesimist peste măsură în convingerea că "omenirea s'a depersonalizat treptat,a renunțat la revoluția permanentă a spiritului".
Versuri bune(și mai puțin bune)semnează,pe lângă cei trei redactori: Aron COTRUȘ,Horia STAMATU,POSTEUCĂ,AMĂRIUȚEI,Gr.MINIERU(accente mioritice în Patagonia!),Petru SILISTREANU,Nic.NOVAC. Din fragmentele de proză,vrednice de remarcat: fina alegorie narativă a lui Vintilă HORIA,care imaginează o"ultimă revoluție"a cailor,sătui de dominația omului; surprinzătoarele "amintiri din copilărie",suprarealiste,ale lui Grigore CUGLER,pe care am dori să-l citim mai des,ca să înțelegem dacă e vorba de stil sau numai de o manieră; "Zile negre",de pe timpul cedării Basarabiei și Bucovinei,de N. S.GOVORA; etc. Revista se completează,pe urmele"Gândirii",cu"Idei,oameni, fapte" și numeroase cronici.

& CURIERUL CREȘTIN,buletinul Bisericii române unite,Buenos Aires,II,ian.-mart.1952.- Remarcăm,alături de documentarea prigoanei din RPR,de o bogată informație cu privire la activitatea comunității unite din Argentina,și de tratarea competentă a problemelor bisericești,mai ales cele două studii substanțiale,de erudiție și doctrină:"Papii și riturile orientale"al Mons. Al.TAUTU,și "Imitatio Christi în Țările Românești - O mărturie a vechilor legături culturale cu Occidentul" al neobositului prof.D.GĂZDARU. Banalitățile "despre Italieni"sunt ale delicatului scriitor de odinioară Teodor SCORȚESCU,sau o vorba,cum ne place să credem,de o omonimie?
Pentru"calendarul național"am însemnat data de 1 iunie 1947,când d-l Vintilă HORIA("Fragmente de jurnal")îl descoperă pe "Appolinaire": cam târziu,în schimb cu numele stricat..

& ROMANIA MUNCITOARE,Paris,5 și 6(mai și iunie 1952).- Din bogata documentare a situației din țară,reținem:"Criza stalinismului român","Justiția în RPR","Reconsiderarea sărbătoririi independenței","Bugetul RPR pe 1952" și"Congresul învățătorilor".In continuarea profilurilor de demnitari ai regimului("sovrom-portrete"),după Gheorghiu-Dej și Vasile Luca,aflăm un savuros Petru Groza și un Teohari Georgescu cam incomplet.
Numărul 5 al revistei d-lui GHERMAN aduce și un reportaj dela procesul așa numitei"internaționale a trădătorilor",cu principalele depoziții. D-l VIȘOIANU a spus între altele: "în acel moment (Mai 1944,când soldații români mureau pe Nistru),organizasem rezistența(sic!)în așa fel încât aveam comunicații secrete cu aliații la Cairo înainte ca eu să plec.Aveam un grup de prieteni la Ministerul Afacerilor Străine,care erau de acord și în colaborare cu noi"! Dacă aceasta nu e trădare infamă,de competența curții marțiale,înseamnă că și-au pierdut cuvintele semnificația.Cu surâsul hebetic, pe care i l-am admirat nu de mult la Roma,"președintele"nu a pierdut ocazia de a se lăuda cu prietenia pe care totdeauna ar fi avut-o pentru Uniunea Sovietică. In acelaș timp în care exponenții unei generații,ce a luptat în modul cel mai coerent împotriva comunismului internațional,sunt ținuți în afara organelor de conducere ale emigranței,pentru faptul că s'au aliat la un moment dat cu cine da mai multe garanții de opoziție la expansiunea bolșevică, se numește președinte al Comitetului Național Român,care ar trebui să reprezinte tocmai voința de luptă a neamului împotriva Rusiei, un vechi prieten -cum însuș se numește- al Uniunii Sovietice! Dacă nu ar fi adevărat,ar fi de necrezut!.. Vin pe urmă persoanele comode să ne spună că suntem prea aspri,că e nevoe de unire, că Patria,Regele,etcetera.. Aici vorba lui Cambronne sună ca un eufemism.

& BIRE,Paris,iunie 1952.- Deși încleștată într'o luptă aprigă,pe viață și pe moarte,cu Rusia Sovietică și guvernele satelite,"caravana"d-lui Théo, care trece(deși"câinii"de legionari latră),găsește timp să facă un popas pe meleagurile verzi: și un anume V.M.(Varză Murată? Venetic Minoritar? Vântură Minciuni? Vândut Muscalilor?..)vorbește iarăș de"arsenalul decedat al nazismului",căci,precum se știe,și arsenalele"habent sua fata",mor și ele; de"totalitarismul sortit pieirii",de"vechea politică a trecutului",de "führer"și așa mai departe,adică de chestiuni,aparte exprimarea pedestră,care nu au nici în clin nici în mânecă cu Mișcarea Legionară. Simpatica foaie mai spune într'un articol de fond:"ultimul act al celor ce au colaborat cu partidul comunist român s'a jucat în țara subjugată".Aceasta,întrucât privește pe colaboraționiștii rămași în țară;dar cei trecuți,cu sau fără paşaport,granița,și astăzi cu pretenții de a conduce emigranța,după ce au lu-

crat la distrugerea României mână în mână cu spionul şi dezertorul Emil Bodnăraş"? "Carnetul reperist"este uneori savuros,şi ar trebui continuat.

& ÎNSEMNĂRI,Buenos Aires,n°6,7 şi 8(apr.-iunie).- Admirabilă în diagnoza stărilor din trecut,prin contribuţia mai ales a d-lui IORAŞ,dar şi a altora,revista se înpotmoleşte oridecâteori,pe faţă sau mai pe ocolite,caută să ofere drept soluţie,ca sirenele,"in piscem",prodigioasele născociri ale d-lui Sima.Între"legionarismul",pe care dânsul îl promovează,şi democraţia balcanică de ieri,atât de viu descrisă în paginile periodicului din Argentina,noi cu drept cuvânt mare deosebire nu vedem(aşa că în definitiv nici nu mai e nevoe de"un pas la stânga,doi paşi la dreapta,marş!",cum propune "junele turc"al revistei,cu pseudonim nu prea fericit ales).

Acelaş ajustator al învăţăturii codreniste se miră că majoritatea publicaţiilor emigranţei,în loc să-şi concentreze tirul împotriva asupririi moscovite şi a indiferenţei occidentale,asupra cărora toţi suntem de acord(până şi la"Nation Roumaine"au început să ia curaj;a se vedea articolul dela 15 iunie al d-lui CIOTORI),se pierde în atacuri contra unui Comitet inept şi a camarilei încă active.Teza se află,ne închipuim pentru alte motive,şi la BIRE.Nu se ţine socoteală că publicaţiile vizate,scrise în româneşte, sunt pentru pribegi,care n'au nevoe de injecţiile noastre anticomuniste şi antimuscăleşti;iar indiferenţa lumii libere o simt în carnea lor.O gazetă pentru străini,în franceză,engleză,germană sau spaniolă,ar avea,natural,cu totul alt aspect:şi ar trebui făcută şi din cercurile noastre,ale celor care nu reneagă,dimpotrivă exaltă,răsboiul sfânt împotriva Rusiei,şi au la activ o coerentă,hotărîtă luptă anticomunistă de peste trei decenii.

& ROMÂNIA,Buenos Aires,IV,4-5(aprilie-mai).- Fiindcă"principalul susţinător al revistei",d-l ŢOCULESCU,e de părere că trebuesc restrânse discuţiile în jurul persoanei sau activităţii Suveranului,directorul se închină cu un respectuos"vox populi"(în realitate,era poate cazul să spună"vox pecuniae",în sensul originar şi în cel metaforic). Stan IONESCU semnează un judicios articol "Dar unde rămân Germanii?",în care se arată că tot nemţii,în lupta de eliberare de mâine,ne vor fi prin forţa lucrurilor"aliaţii cei mai apropiaţi": "Germania se află,între toţi prietenii noştri eventuali,cea mai bine situată pentru a ne face să ieşim din stadiul sentimental al rezistenţei pentru a intra pe făgaşul eficace al acţiunii".

& BULETIN VRS,Zürich,I,8 şi 9(mai-iunie).- Cuprinde o frumoasă comemorare a lui Caragiale la centenar,reproducându-se"Telegrame" şi"Boborul". Pentru a învăţa cum se scrie corect româneşte,recomandăm lectura acestui buletin al Elveţienilor din România tuturor redactorilor şi colaboratorilor la foile emigranţei.

& PATRIA,München,IV,4,5/6(apr.şi mai-iunie).- PION continuă o foarte utilă documentar[illegible]vagiilor reperiste pe tărâmul culturii(vezi mai ales: "Cum se scr[illegible] în RPR").

* * *

& Print[illegible] scăpare din vedere nu am dat la timp ştirea despre scrisoare[illegible]ui gen.RĂDESCU de către d-l av.Em.Vasiliu-Cluj,cu privire [illegible] înfiinţării în exil a unei secţiuni istorico-literare a A[illegible] Între timp,despre această frumoasă propunere a distinsului [illegible]t şi alte publicaţii,iar generalul şi-a însuşit ideia.Scopul [illegible]secţiuni ar fi,după promotorul ei,"combaterea acţiunii de slavizare a limbii noastre"! Suntem de acord cu"Făclia"că,pentru realizarea în cele mai bune condiţii a iniţiativei,e necesară colaborarea tuturor cărturarilor români în exil,cu preocupări pe tărâmul linguistic,indiferent de bisericuţa lor politică:numai,am dori să fie chemate şi ceva elemente tinere valoroase la această muncă,ce va cere,pe lângă o serioasă pregătire tehnică şi o bogată informaţie în materie,multă,foarte multă migală.

& BIBLIOTECA ROMÂNĂ din FREIBURG a luat hotărîrea de a publica un buletin trimestrial:"Scopul buletinului -citim în prospectul trimis- este de ordin cultural şi informativ,cu eliminarea oricărei preocupări de natură politică,urmărind îndeosebi continuarea tradiţiei noastre culturale,precum şi - prin răspândirea lui printre prietenii străini- informarea exactă şi obiectivă asupra problemelor actuale ale spiritului şi culturii româneşti".

Primul număr va fi consacrat lui Ion BIANU,ctitorul Bibliotecii Academiei Române. E dorită colaborarea tuturor.

Adrian Popa

"VATRA"
Casella Postale 6075
ROMA

Rev. Em. VASILOSCHI
Franziskusstr. 179/I
DUESSELDORF /Rath
GERMANIA

TAMPE

